

Tartalom:

Megyei kö(nyvtá)rkép.....	2
Honismeret, helyismeret.....	24
Egyesületi élet.....	27
Gyereksarok.....	37
KLIKK(e)lIT.....	45
Tanfolyamok, pályázatok, friss információk.....	50
Rendezvények.....	51
Hírünk az országban.....	54

Esztergom

Könyvtárunk idén immár negyedik alkalommal rendezte meg középiskolás diákok részére a „Könyvtári éjszakát”-t.

Az esztergomi Helischer József Városi Könyvtár életében fontos szerepet játszik, hogy különböző rendezvényekkel, előadásokkal és felolvasó estekkel színesítse a könyvtár és ezáltal az olvasók és az itt élők mindennapjait. 2009-ben egy új kezdeményezésbe fogtunk: megszerveztük az első *Könyvtári éjszaka* című zártkörű rendezvényt, amelyből hagyományt teremtettünk. Célunk az olvasás megszerettetése, nélkülözhetetlenné tétele.

Idén február 22-én, negyedik alkalommal rendeztük meg az anyanyelv jegyében zajló programot, esztergomi és párkányi középiskolások bevonásával. A diákok egész éjszaka nyelvi és szituációs játékokban vettek részt, valamint a magatartás- és viselkedéskultúrával kapcsolatos előadásokat hallgattak meg.

Az Anyanyelvápolók Szövetségének Ifjúsági Tagozata részéről **Muszká Ágnes**, **Dr. Orosz Tamás**, **Pölcz Ádám** és **Terjéki Tamás** tartottak foglalkozást, megmutatták anyanyelvünk komoly és játékos oldalát. **Kerekes Barnabás** tanár úr mély emberi, értékes gondolatait az „éjszakázók” remélhetőleg örök élményként fogják őrizni emlékezetükben.

Az éjszaka hangulatáról egy kis ízelítő a honlapunkon a galériában található.

Az Anyanyelvápolók Szövetsége ifjúsági tagozatának vezetősége készített egy rövid videoösszeállítást is az éjszakáról: <http://www.youtube.com/watch?v=h7jmXz-4mqw>.

Kerekes Barnabás (Budapest) az Anyanyelvápolók Szövetsége társelnöke, az ifjúsági szervezet vezetője, egyben a Kazinczy-díj Alapítvány elnökhelyettese, a Baár-Madas Református Gimnázium magyar-történelem szakos tanára. Kazinczy- és Lőrincze-díjas, a Beszélni nehéz!

mozgalom jeles képviselője, a Szóról-szóval c. rádióműsor felelős szerkesztője, a Duna Tv-n látható Nyelvőrző c. műsor vezetője vagy játékvezetője.

Muszká Ágnes (Párkány–Budapest) az Anyanyelvápolók Szövetsége elnökségi tagja és az ifjúsági szervezet vezetőségi tagja, a Nyelvőrző c. műsor állandó szereplője, anyanyelvi honlapok szerkesztője.

Dr. Orosz Tamás (Vác) az Anyanyelvápolók Szövetsége elnökségi tagja és titkára, az ifjúsági szervezet vezetőségi tagja, anyanyelvi táborok szervezője. Korábban szerepelt a Nyelvőrző c. műsorban.

Pölcz Ádám (Budapest) az Anyanyelvápolók Szövetsége elnökségi tagja és az ifjúsági szervezet vezetőségi tagja, Kazinczy-érmes. A Magyar Nyelvi Szolgáltató Iroda és a Bolyai Önképző Műhely irodavezetője.

Terjéki Tamás (Budapest) az Anyanyelvápolók Szövetsége elnökségi tagja és titkára, az ifjúsági szervezet vezetőségi tagja, Kazinczy-érmes, az anyanyelvapolo.hu oldalainak szerkesztője, a Nyelvőrző c. műsor állandó szereplője.

Képzőseállítás az éjszakáról

2013. március 19-én az Indiai Köztársaság magyarországi nagykövete, Gauri Shankar Gupta tartott előadást Ember, környezet és fejlődés címmel az esztergomi Helischer József Városi Könyvtárban

Remélhetőleg sok ember távozott a könyvtárból az előadás után azzal az érzéssel, hogy érdemes volt eljönnie, mert gazdagabb lett egy másfajta látásmóddal, továbbgondolásra és megvalósításra érdemes tanáccsal. Az előadás legfontosabb része, – amely tulajdonképpen az előadás címét is adta – az ember, környezet és fejlődés szoros összefüggéséről szólt. Az emberi természet állandóan új dolgok után vágyakozik, illetve mindig többet szeretne. Ám meg kell találni az egészséges középutat és a kompromisszumot. Teljesen nyilvánvaló, hogy az anyagi jólét nem, vagy legalábbis nem kizárólagos forrása az emberi egészségnek és boldogságnak. Fontos tényezők ugyan az anyagiak, de nem szabad csak ezekre helyezni a hangsúlyt.

Szerényebb, egyszerűbb életre való törekvés, a testi és a lelki egészség megtartása, kíméletes bánásmód a környezettel – talán ezek voltak az előadás legfontosabb megfogalmazásai és Gauri Shankar Gupta indiai nagykövet tanácsai a hallgatóság számára. Örömmel láttam, hogy a nézőközönség soraiban szép számmal foglaltak helyet középiskolás fiatalok is. Az ő szemszögükből ugyanis még inkább fontosak és megcsízelendőek az elhangzott gondolatok, tanácsok.

Szűcs Katalin (HJV/K, Esztergom)

Rövid hírek Esztergomból

1.

Pál Ferenc közismertebb nevén Pál Feri atya, római katolikus pap, mentálhigiénés szakember április 11-én tartott előadást Önazonosság és önbecsülés címmel az esztergomi könyvtár szervezésében. A Dobó Katalin Gimnázium alulájában közel 350 fős közönség találkozhatott a népszerű személyiséggel.

2.

Költészet Napja 2013

Idén ötödik alkalommal szólítottuk meg a középiskolás korosztályt a 49. Költészet Napja alkalmából.

Olyan verskedvelő fiatalokat hívtunk könyvtárunkba, akik szívesen megosztották verselményüket társaikkal. Nem szavalóversenyt szerveztünk, sem bármiféle megmérettetést. Mindössze azt szerettük volna, ha a verskedvelő fiatalok, elmondják kedvenc versüket

társaiknak, esztergomi, ill. párkányi középiskolásoknak. Erre az alkalomra a Költészet Napján, április 11-én, csütörtökön 13 órakor került sor az esztergomi városi könyvtárban 23 középiskolás diák részvételével. Mint az elmúlt négy alkalommal, idén is sikerül megtölteni a könyvtárat ezen a napon, bizonyítékául annak, hogy az internet, az elektronikus dokumentumok, a virtuális világ ellenére, pontosabban amellett él még a vers, és hatni is tud. A rendezvényt egyidőben könyvtárunk kiállítási tárlóiban munkatársaink kedvenc verseit is elolvashatták, melyeket honlapunkon (<http://www.vkesztergom.hu>) is megtalálják.

3.

Képes útibeszámoló a Szentföldről

Tóth Vencel atya, a magyar ferences provincia szentföldi biztosa nemrégiben a Szentföldön járt. Úti élményeiről, az ott zajló munkáról tartott képes előadást április 15-én könyvtárunkban.

VI. Pál pápa Jézus szülőföldjét az ötödik evangéliumnak nevezte, amelytörténelmi emlékeivel, változatos természeti viszonyaival s a ma ott élő keresztények tanúságtételével nagyon sokat megőrzött a kétezer évvel ezelőtti állapotokból. A világ keresztényeinek támogatása nélkül fennáll a veszélye annak, hogy a szentföldi keresztények elfogynak, és **Jézus** szülőföldjének szent helyei pusztán múzeumi látványosságok lesznek. Ez a veszély ma sajnos időszerűbb, mint fél évszázada. E terület népességének ma már csak mindössze két százaléka keresztény, és a politikai bizonytalanság, valamint a nehéz megélhetés miatt igen nagy mértékű körükben az elvándorlás.

Jézus szülőföldjének őrzésével és a Szentföld keresztényeinek segítségével **VI. Kelemen pápa** 1342-ben bízta meg a ferenceseket. Akkor alakult meg a szentföldi ferences kusstódia, amely a helyszínen a legnehezebb időkben is kitartott és védte a keresztény érdekeket és amelynek ma 300 ferences szerzetes a tagja, akik 34 nép fiai. A szentföldi kusstódia munkájának támogatására a világ

számos országában a ferences provinciák szentföldi komisszariátust működtetnek. Az a feladatuk, hogy ébren tartsák hazájukban a szentföldi keresztények iránti szolidaritást, és zárandoklatokat szervezzenek. A magyar ferences provincia szentföldi biztosától, **Tóth Vencel atyától** megtudtuk, hogy a ferencesek ma igen sokrétű tevékenységet fejtenek ki a Szentföldön. Jeruzsálemben, Betlehemben, Názáretben és sok más településén összesen 54 szent helyet tartanak fenn, 24 plébániát vezetnek a helybelek számára, 14 iskolát működtetnek a keresztények számára, de az oktatási intézmények a muzulmán és a zsidó diákok előtt is nyitottak. Zárandokszállásokat, árvaházat, öregotthonokat is fenntartanak, és van három világhírű akadémiai intézetük, melyek az szentföldi bibliai, archeológiai kutatások műhelyei.

Forrás: www.ferencesek.hu

Mocsa

Művészpalánta mutatkozott be a mocsai könyvtárban

Március 23-án, egy általános iskolás fiú, **Szanyi Róbert** akvarelljeiből és pasztellrajzaiból nyitottunk kiállítást a Községi Könyvtárban, Mocsaán. A barátságtalan időjárás ellenére szép számmal gyűltünk össze ezen alkalomból. A családtagokon kívül többek között eljöttek tanárai, az iskola igazgatója és több szülő is.

Robit először osztálytársa, **Pirityi Kamilla** köszöntötte egy népdallal, majd pár szóban bemutatam őt.

Robi 7. osztályos tanuló. Édesanyja elmondása szerint, 6 éves koráig nem volt hajlandó ceruzát venni a kezébe. Aztán nagycsoportos óvodás korában elkezdett rajzolni, festeni. Addig csak szemlélődött, figyelte a környezetét. Valahogy úgy lehetett ez, mint amikor egy kisgyermek nem szólal meg, s már félnek a szülők, hogy nem tud, s aztán egyszer csak mondatokban kezd el beszélni.

Robi is kihagyta a pont-pont-vesszőcskét, mindjárt „alkotott”.

Az iskolában is korán kitűnt tehetségével: sok szép általa készített kép díszíti az osztálytermüket, szívesen illusztrálja az irodalomból tanult műveket, történelmi eseményeket is. A nyári alkotótáborban volt szerencsém egész nap figyelni

a munkáját. Robika teljesen átadja magát az alkotásnak, szinte csak befelé figyel. Pedig a táborban nagy volt a nyüzsgés, de ő azt is ki tudta zárni. Nyugodtan, biztos kézzel rajzolt, festett, örömet lelte benne.

Nagyon jó színlátása van, csodálatos lelki gazdagságról árulkodnak képei, élnek a színek, ragyogóak, tiszták. Szinte jókedve lesz tőle az embernek!

Miközben rendezgettem a képeit, **Kosztolányi Dezső**: *Mostan színes tintákról álmodom* című verse jutott eszembe, amit fel is olvastam vendégeinknek.

Magam és mindenki nevében sok sikert kívántam Robinak, és azt, hogy találja meg a számára kijelölt utat! Szülessen még több kiváló alkotás saját, és mások örömeire!

Könyvtárunkban egy kicsit szűkös volt a hely a majdnem harminc embernek, de nagy jövőbeni reményünk, hogy tágasabb helyre költözünk. Akkor talán méltóbb helyszínt tudunk biztosítani az ilyen alkalmaknak.

Tervem, hogy továbbra is teret adok a köztünk élő tehetséges, kreatív emberek alkotásainak, segítem kiállítani a különleges gyűjteményeket.

*Szabadka-Nagy Julianna
(Petőfi Sándor Művelődési Ház és Könyvtár, Mocsa)*

Beszélgető Klub a mocsai könyvtárban

2006-ban megalakult egy kis közösség „Életmód Klub” néven, a könyvtárban. Két év kényszerű szünet után – áthelyeztek az iskolába dolgozni - alig várták, hogy ismét összejöjjünk. Tapasztalom, hogy az embereknek hiányzik a közösség, igényük van rá, egyre jobban, főleg a 45-60 éveseknek. A gyerekek már kirepültek, sokak számára a televízió nem ad megfelelő kapcsolódást. Kell egy hely, ahol élményt cserélhetnek, beszélgethetnek.

A Könyvtár jó közösségi hely, főleg, ha olyan hangulatot áraszt, hogy szívesen tartózkodnak ott a látogatók, az is, aki csak belép fénymásoltatni. Jól érzi magát, elbeszélget, körülnéz és végül könyvet is kölcsönöz.

Jelenleg 14 tagunk van, ebből négyen nyugdíjas korúak. Kéthetente találkozunk 17 órától (legutóbb március 5-én,

19-én és április 9-én), de gyakran megessik, hogy este 8 órakor még valaki új témát hoz fel. A könyvolvasás a csapat szenvedélye, kézzől-kézzre járnak a könyvek, egymásnak ajánljuk a témákba vágó olvasmányokat és a szépirodalmat. Én pedig szívesen beszerezem a keresett könyveket.

Általában a helyben lakó **Fekete Zsazsa**, kineziológus vezeti a beszélgetéseket, aki segít a mindennapi életben kialakuló nehézségeink feldolgozásában. Jótékony tanácsokkal látja el kis közösségünket, amelyből sokat tanulunk. Nem utolsó sorban kibeszélgethetjük mindennapi gondjainkat.

Tervünkben áll, hogy további előadókat hívunk meg, többféle témában.

Beszélgetünk az egészségünk megtartásáról, a gyógynövények alkalmazásáról, az egészséges táplálkozásról, a kiskertünk gondozásáról, a reform-élelmiszerekről. Vetőmagokat csereberélünk egymás között. Minden alkalommal hoz valaki az általa készített – egészséges összetevőkből álló – süteményből. Megkóstoltunk már répás bögrés sütit, finom aszalt gyümölcsös köleses süteményt, cukormentes szilvalekváros kiflit.

Nem csak a hagyományos és újfajta ételek készítésére vagyunk fogékonyak, hanem kézműves termékek, kézimunkák technikáinak elsajátítására is.

A szép tavaszi idő eljöttével kirándulásokat tervezünk a környékre az „apostolok lován”. Közben beszélgetünk, a nyár eljöttével gyógynövényeket gyűjtünk.

További tervünk, hogy a kertünkben megtermelt egészséges gyümölcsöket, zöldségeket egy „*Gazda-udvar*” keretén belül kiállítjuk, és lehetőséget biztosítunk a megvásárlásukra, illetve „cserekereskedelemre” is.

Szabadka-Nagy Julianna

(Petőfi Sándor Művelődési Ház és Könyvtár, Mocsá)

Tata

Élet a fehér pokolban

„Ezt mindenkinek hallani kell!” - Sójajtott fel egy néző **Berghoffer Róbert** előadása után. A szerző, aki jócskán elhaladta a nyolcvan esztendő, kiváló előadást tartott az általa megélt fogolytáborban töltött évekről. A „malenkij robot” a „kis munka” kifejezés nem ismeretlen Magyarországon, a háború után sokakat vittek az akkori Szovjetunió területére ilyen ürüggyel. Hatalmas beruházásokat kezdtek ott a ritkán lakott területeken, s kellett a munkáskéz. Legkönnyebb volt a második világháborúban vesztes országok lakosait - utcán, utakon, bárhol - rajtaütésszerűen összefogdosni, s marhavagonokba zárva eljuttatni a messzi területekre. Így történt ez vendégünkkel, a *Tabu* című könyv szerzőjével is, akit már a szülői ház mellől vittek gyűjtőtáborba, mikor épen, sértetlenül hazatért a harcokból, ahol addig pilótaként szolgált. A Szovjetunióba hurcolták számos sorstársával együtt, s embertelen körülmények között éhezve-fázva, folyamatos robotban dolgoztatták őket, velük végeztetve el a legnehezebb fizikai munkákat. Az időjárás viszontagságainak kitéve, vékony, alkalmatlan ruhában, szegényes, tartalmatlan táplálékkal ellátva, nagyon sokan megbetegedtek, s ott pihennek ma is a messzi, idegen földben. Aki olyan szerencsés volt, hogy túlélte s évek múltán legyengülve hazatért, örök némaságra volt kárhoztatva: az akkori társadalmi berendezkedés, az akkori hatalom nem engedte, hogy bármi is kiszivárogon ezekről a tényekről. Hosszú évek némasága után a '90-es évek rendszerváltása hozta meg a lehetőségét annak, hogy ezek a történetek napvilágra kerüljenek. Szinte új műfaj született: a Gulág-irodalom. Egyre-másra jelentek meg a visszaemlékezések. A Móricz Zsigmond Városi Könyvtár 2013. március 6-i Könyves szerdáján a **Muravidék Baráti Kör Kulturális Egyesülettel** közös szervezésben **Berghoffer Róbertet** látta vendégül. A szerző mindennemű hatásvadásztól mentesen, szikár tényekre

hagyatkozva, kerülve az érzélgősség csapdáit, tárgyilagosan, mégis megindítóan beszélt az átéltekről. A tömör összegzést követően vetítéssel fejezte be mondandóját, majd várta a kérdéseket. A hallgatóság azonban néma maradt, sokáig képtelenek voltak megszólalni az emberek. Mindenkit megérintett a történet, s csak nagy sokára ocsúdtak fel annyira, hogy néhány kérdést tegyenek fel. Inkább csak megrendült sóhajtásokat hallottunk, s a fent már idézett mondat hangzott el sokak szájából: ezt mindenkinek hallani kell!

Petrozsényi Eszter (MZSVK, Tata)

A női test csodája

Hoppál Bori, női testtudat kutató volt vendége könyvtárunknak, célzottan március 8-án, a nőnapon. A TÁMOP 3.2.13 keretében megvalósuló „Előadások a polcok között” című sorozatunk második előadójaként, közvetlen stílusával hamar megtalálta a közös hangot a közönséggel, akik között szinte minden korosztály

képviseltette magát.

„Mindnyájan tudjuk, hogy a Szép Női Test, mint olyan nem létezik, hiszen koronként és kultúránként a legkülönbözőbb szépségideálokkal találkozhatunk. Legtöbbünk mégis próbál megfelelni a külső elvárásoknak, és ha nem sikerül, rosszul érezzük magunkat a bőrünkben. Pedig a női test igazi szépsége kívülről talán nem is látható, csupán belülről megélhető és onnan kisugárzó.”

<http://www.noitestcsodai.hu/bemutakozas/bonlaprol.html>

Számomra sokkoló képpel indult az előadás: a tükör előtt álló fiatal nő csont és bőr (anorexia jegyeit mutatja), mégis egy buja idomú képmás néz vissza rá...

A tudatunk kivetíti a bennünk élő képet, ezért látjuk másképp önmagunkat a tükörben. Ha kövérnek gondoljuk magunkat, akkor annak, ha rettegünk a ráncok megjelenésétől, akkor felerősödve köszöntenek vissza reggelente a tükörből a legapróbbak is. Viszont ha békében élünk önmagunkkal és ezáltal a testünkkel is, akkor egész más hangulatban indul a nap, amikor reggelente megpillantjuk magunkat, akár a tükörben, akár a párunk szemében.

Mit tehetünk, hiszen a média, a bulvárlapok, a reklámok mind - mind azt sulykolják belénk, hogy nem vagyunk tökéletesek, ha nem rendelkezünk megfelelő mellméréssel, tökéletesen sima arccal és tökéletes alakkal. Ja, és persze mindenütt mindenkor legyünk topon: a munkában és a magánéletben egyaránt!

Ismerjük meg önmagunkat, keressük meg mindazt a csodát, ami csak bennünk van, merjünk örülni és éljünk holdciklusunknak megfelelően! Tudjuk, mikor van szükségünk elvonulásra, mikor vagyunk szellemileg a legaktívabbak, és mikor kerüljük inkább párunkkal a beszélgetést, mert biztos, hogy nem tudunk közös nevezőre jutni...

Ajánlom mindenki figyelmébe a www.noitestcsodai.hu honlapot, ahol további érdekes témákat találunk **Hoppál Boritól**.

msi (MZSVK, Tata)

Szerelmes kamaszok

Dr. Almási Kitti pszichológus, a közönséggel első perctől kezdve közvetlen kapcsolatba került 2013. március 9-én délelőtt, a *Kamaszpanasz* sorozat „*Szerelmem, vagy függés?*” című előadásán, a tatai Móricz Zsigmond Városi Könyvtárban. Mintha idősebb testvér, vagy barátnő lett volna, olyan könnyen megtalálta a tónust a jelenlévőkkel. Aprólékos gonddal hívta fel a figyelmet olyan alapvető, otthonról

hozott determinációkra, melyek szinte mintát adnak az illetőnek a saját életében. Ez akkor is kötöttséget, függést okoz, ha nem követi valaki a példát, hanem éppen ellene dolgozik, mert így is folyamatos befolyás alatt él. A jó kapcsolatban mindkét fél töltkezik egymásból, és a bennük rejlő lehetőségeket a jó kapcsolat kiteljesíti. Ha ez nincs meg, elbizonytalanodás lép fel, majd a fokozatos önfeladás és a megalázott helyzet önértékelési zavar kialakulásához vezet, mely könnyen átfordul depresszióba. Az állandó kritikai hang a párkapcsolatban is ledorongol, felerősíti az illetőben megbújó alapszorongásokat, míg a dicséret alapú megközelítés szárnyakat adhat. Ha egy kapcsolatban baj van, s a problémát nem tárják fel, nem beszélnek meg, hol a hiba, azon javítani sem tud egyik fél sem. A kulturált szakításból épülni lehet a jövőbeni kapcsolatok számára. Ha nem maradhat együtt a két fél, a válás nem mindig jár negatív hatással. Ha a gyerek utána nyugodtabb körülmények közé kerül, még pozitív hozadéka is lehet. Előfordul az a tragikus eset, amikor az egyik szülő halála miatt lesz csonka a család. Ilyenkor az itt maradó szülő szeretete túlzott féltésbe csaphat át, amely a gyereknél „szabadulási kényszerhez” vezet. Ennek fordítottja az elhanyagolás. Ha mindegy mit tesz, vagy mond a gyerek, a szülő nem figyel rá, nem vesz róla tudomást. Ennek a viselkedésnek sokkal rombolóbb hatása van, mint akár adott esetben a verésnek. Akkor legalább „figyelnek ránk.” Az életben azt tűrjük a legnehezebben – s ebben nincs különbség felnőtt, vagy kamasz között –, ha nem váltunk ki érzelmet a másik félből. Az a teljes megsemmisülés érzését kelti. A terapeuta segíthet, hogy újra felépítse valaki saját személyiségét és a gyerekkori érzelmi hatások kiküszöbölődjenek, ismét értékesnek érezhesse magát az illető. Személyiségzavar esetén (depresszió, pánikbetegség) azonban csak alakíthatni lehet a páciens lelkületét, végleges gyógyulás nem várható. A Borderline szindrómánál a kiváltó ok sokszor a csecsemőkori, vagy kisgyermekkorai bántalmazás. Ennek következménye, hogy a kötődés vágya kialakul, de nem mer elmerülni a kapcsolatban, mindig visszaretten, mintegy védve önmagát, mert fél a sérüléstől. Ennél a pontnál felélénkült a közönség és a diákok sorra

tették fel az őket foglalkoztató kérdéseket a témában. Az előadó szellemesen, részletekbe menően válaszolt, s látszott, hogy élvezte a hallgatóság kíváncsiságát, s azt, hogy ők is aktív részeseivé váltak az előadásának, megértették, magukénak érezték az előadott gondolatokat. A feltett kérdések nyomán rátért a szülőkről való „leválás” fontosságára, melyet a „lázadás” folyamata előz meg. Szólt a gyökerek tiszteletéről, mely önmagunk tiszteletét vonja maga után, s végül a közönségben nagy visszhangra talált a „tedd, ami a legnehezebb” elve, vagyis önmagunk legyőzése, mely igen komoly sikerélményhez vezet. Az előadás végén találóan írta le a vadász és a vad példájával az önfeladó kapcsolat hátrányait. Ha nem kell megküzdeni érte, nincs öröm a „zsákmányszerzésben.” Az emberi kapcsolatok is lefordíthatóak erre a helyzetre: ha könnyedén ölünkbe hull valami, nem is értékeljük úgy, mintha küzdenünk kellett volna érte. A küzdelem, saját határaink feszegetése adja az igazi értékét a dolgoknak. A szerelmi kapcsolatban a pusztán testiségen túl olyan belső többlet is van, melytől az energiáink áradni kezdenek, önmagunk kiteljesedését érezzük, és hallatlan többleteljesítményre leszünk képesek érzelmi és szellemi téren egyaránt. Ne érjük be kevesebbel!– szólt a délelőtti végső tanulsága.

Petrozsényi Eszter (MZSVK, Tata)

Egy csészenyi hang - Weöres centenárium

Weöres Sándor költő, író, műfordító, irodalomtudós éppen száz éve született Szombathelyen. Erről a jeles eseményről emlékezett meg a tatai Móricz Zsigmond Városi Könyvtár március 20-án, az *Egy csészényi hang* című programjában, amikor meghívta **dr. Alföldy Jenő** irodalomtörténészt, érdemes tankönyvíró, hogy előadást tartson a költő munkásságáról.

A programot a Menner Bernát Zeneiskola növendékei nyitották meg két rokokó fúvós zeneművel, mellyel megteremtették a kellemes, ünnepi hangulatot a költészethez. Vendégünk először Weöres azon gyermekverseiről beszélt, amelyek az általános iskolai irodalom tankönyvekben is fellelhetők. A verseket **Dományi Zsuzsa**, könyvtáros olvasta fel: így a *Szán megy el az ablakod alatt* című ismert gyermekverset és a *Hazatérés* címűt is, melynél az előadó párhuzamot vont a versben szereplő öreg kutya és Odüsszeusz kutyája, Argosz között. Az Odüsszeia szerint Argosz húsz évig várt türelmesen a gazdájára. Öregen, rühesen, a szemétdombon fekvé elsőként ismerte fel a hazatérő Odüsszeuszt, s rövidesen kimúlt.

Az előadás nagy részét **Weöres Sándor** öregkori főműve – és a gyermekversek mellett legsikeresebb könyve – a *Psyché* tette ki. **Alföldy Jenő** azt vallja, az irodalom értelmezőjének az a feladata, hogy feltárja ennek a műnek az igazi erőit, s így segítségére legyen az olvasóknak, pedagógusoknak és diákoknak. Meggyőződése szerint a *Psyché*nek kiemelt helye van a közművelődésben, az iskolai oktatásban. A *Merülő Saturnus* című Weöres kötetben (1967) részletek jelentek meg a „19. század eleji költőnő”, *Psyché*, azaz **Lónay Erzsébet** nevével ellátott verseiből. Később napvilágot láttak Weöres líratörténeti gyűjtései, a magyar költészet érdekességeit és ritkaságait felvonultató közlemények. Ezek abban a hitben erősítették meg az olvasót, hogy **Lónay Erzsébet** valóságos személy volt, akinek versei és életrajzi adatai **Weöres Sándor** kutatómunkáinak köszönhetően kerültek felszínre. Amikor azonban 1972-ben napvilágot látott a *Psyché* című könyv, kiderült, hogy valami egészen másról van szó: **Lónay Erzsébet** nevű költő ugyanis nem

létezett soha. **Weöres Sándor** nem valamely egykori költőt idézte fel, hanem a 18–19. század fordulójától az 1830-as évek elejéig tartó időszak stílusát imitálta *Psyché* verseiben. Mondhatni, egy irodalmi korszak stílusát idézte, miközben verseivel együtt létrehívta, s egyéni jegyekkel ruházta fel a költőnőt. A versciklusból olyan versek hangzottak el, mint: *Eggy kapós ifiúhoz*, *Félig megbánás*, *Leányfurfang*, *Tükör előtt*.

A közönség soraiban ülő felnőttek és diákok figyelmesen hallgatták az izgalmas, nagy tudásról tanúbizonyságot adó, mélyreható előadást. **Dr. Alföldy Jenő** zárásként hangsúlyozta, reméli, hogy sikerült felkelteni az érdeklődést a centenáriumát ünneplő **Weöres Sándor** költészete iránt.

Dományi Zsuzsa (MZSVK, Tata)

Az X, Y és a Z generáció a technikai fejlődés sodrában

Tari Annamária volt a vendég a Móricz Zsigmond Városi Könyvtár *Kamasz panasz* című sorozatának legutóbbi rendezvényén, 2013. április 6-án, szombaton délelőtt. A közvetlen hangvételő, vetítéses előadás során – melyet a fiatalok is nagy érdeklődéssel fogadtak –, a pszichológus kendőzetlenül beszélt a generációk egymás mellett éléséről, kapcsolataikról és konfliktusaik eredőjéről. A

legfontosabb dolog, hogy a szülő tartson lépést a technikai fejlődéssel, kövesse a gyermekét arra a területre, ahol a gyerekek a "bennszülött", vagyis az online térbe. E nélkül ellenőrizhetetlen és veszélyes területekre tévedhet. Ha ezt túl későn veszi észre a szülő, igen súlyos dolgok történhetnek. Ma a felnövő fiatal egészen más helyzetben van, mint az úgynevezett X generáció (akik a '60-as évektől kb. '80-ig születtek), vagyis a szüleik. Nekik még megadatott a gondtalan, szerencsés esetben harmonikus gyerekkor, és jó esetben az első igazi kihívást 18 éves korukban élték meg: az érettségi volt számukra az első nagyobb megmérettetés. A mai fiatalnak, vagyis az Y és a Z generációnak (a '80-as években, valamint a '95 után születetteknek) jócskán lerövidült a gyermekora, s már sok esetben 10 éves korban szembesülniük kell döntő versenyhelyzetekkel. Ezeket még nem tudja felkészülten kezelni és igényli a „megállást”, a feszültség levezetését (lásd: roham-ivás), vagy sokkal súlyosabb esetben végzetes lépésekre is sor kerülhet. Ekkor még mozaikszerű, kialakulatlan a személyisége. Ugyanakkor egyes dolgokban koraérett, viszont kommunikációja felületes. A kapcsolataiban figyelmet és hitelességet igényel, a családi kötelékben pedig sokszor kilóg a megszokott környezetéből. Az Y és Z generáció fordított szocializációja miatt munkája során sokszor előnybe kerül az idősebbekkel, akik viszont tekintélyelvű világmépüket veszélyeztetve érzik általuk, s úgy látják, érdekeik ellentétesek a fiatalokéval. Ez állandó konfliktusforrás lehet. Életszemléletük és értékrendjük annyira különbözik a megszokottól, a régitől, hogy teljesen más számukra a dolgok súlypontja. Az online teret ugyanolyan valóságosnak hiszik. Az abban kialakított kapcsolatokat ugyanolyan súlyúaknak érzik, mint a valóságban megélteteket. Ezért fordulhat elő, hogy az online kapcsolatban történő megcsalásra, offline reagálnak, vagyis valós cselekedettel válaszolnak (pl.: öngyilkossági kísérlet). A közösségi oldalakon legtöbbször egy kozmetikázott képet mutatnak magukról: igyekeznek szebb fotót feltenni, okosabbnak látszani, olyan dolgokat megjelölni, melyek ideálisabb színben tüntetik fel őket. Egy Z generációs

gyerek ezzel a narcisztikus világgal találkozik, ennek igyekszik megfelelni, míg a valóság nem ennyire „csak önmagával foglalkozó”. A hálózati létben sokszor megnyilvánul a rejtett és csoportos agresszió, mely ellen szintén egyedüli biztos védelmet az a családi légkör ad, mely helyes értékrendre neveli a fiatalt. Vagyis az olyan család, ahol időt szánnak rá, meghallgatják, figyelnek a gondjaira, de nem akarják mindenáron a saját akaratukat rákényszeríteni, egészséges mozgásteret engednek számára, és józan korlátokat állítanak fel. Egyszóval, ha a szülőnek nincs „vakfoltja”, akkor észreveszi a jeleket, s nem vágja el a témát azzal: „ez a mi családjunkban úgysem történhet meg”! Fontos tehát a világhálón rejlő veszélyek ismerete a szülő számára, kötelező ezeket felmérnie, ha igazán fontos számára a gyermeke egészséges lelkülete. A megnyugtató, boldog, kiegyensúlyozott otthoni légkör, ahová még a „nehéz” korban lévő kamasz is bizalommal fordulhat a legfontosabb segítség a serdülőkor idején.

Petrozsenyi Eszter (MZSVK, Tata)

Dévai Nagy Kamilla és Krónikásai Tatán

A Költészet Napja előestéjén, 2013. április 10-én, a vers és a dal nagyköveteit hallgathattuk a Móricz Zsigmond Városi Könyvtárban. A műsor a megszokott módon a Menner Bernát Zeneiskola növendékeinek koncertjével kezdődött. A kezdő ütősök elragadóan mutatkoztak be, utánuk **Menyhárt Margaréta** és **Stock Martin** énekelt duettet a *Nyomorultak* című zenés játékból. Őket követően hirtelen öröm-áradással indult a meghívott vendégek előadása. Az első daluk, melyet közösen adtak elő fergeteges, tavaszváró, boldog ujjongás volt. Egy órára megszűnt körülöttünk a világ. Elmúlt minden külső hatás és csak a költészet, a vers, a zene maradt. **Dévai Nagy Kamilla** előadóművész és Krónikás énekiskolájának fiataljai varázskört vontak a hallgatók köré. A dallamok, a megzenésített versek olyan magas színvonalú költői - zenei élményt nyújtottak, amilyennel nagyon ritkán

Megyei könyvtárkép

találkozhatunk. Ma, amikor a technika mindenhová elrepíti a kultúrát, azt feltételezhetnénk, hogy nem lehet meglepetést átélni az előadások során. Egy dolgot viszont a legfejlettebb technika sem tud közvetíteni: a személyiség varázsát, az élő jelenlét fűtöttségét. A tegnapi délutánon átélhettük a legnagyobb előadókra jellemző megrendítő hatású kisugárzást. A művésznő tanítványait olyan szeretettel figyelte, minden mozdulatukat követte, és szinte „védőhálót” feszített ki tekintetével a növendékek köré. Az alázat szép példáját adta, ahogyan a vokál kíséretben alárendelte csodálatos hangját a növendékek még kicsit kiforratlanabb énekének, s finoman, minden rezzenésüket követve, háttérben maradt, s csupán aláfestő

kíséretet szolgáltatott a szerzeményekben. A magyar költészet legnagyobbjainak gondolatait közvetítették több mint egy órán keresztül, s ez úgy röppent el, hogy nem is érzékeltük az idő múlását. Az előadás végén hatalmas vastaps köszöntö a gyönyörű műsort. Ennek végeztével azonban a közönség visszaült a helyére, nem akarta elhinni, hogy vége a csodás perceknek. A szereplők ezt látván örömmel adtak ráadást, s a befejező dal legfontosabb gondolata: őrizd a lángot! Ezt kívánjuk **Dévai Nagy Kamillának** és tanítványainak: terjesszék a magyar verset, a magyar dalt, szerte a világon hirdessék a magyar kultúrát, őrizzék a lángot!

Petrozsényi Eszter (MZSVK, Tata)

Házunk tája

Ez történt a József Attila Megyei és Városi Könyvtárban

Tatabánya

ÖKO-ESTEK A JÓZSEF ATTILA MEGYEI ÉS VÁROSI KÖNYVTÁRBAN

2013. március 25. hétfő

A szél mindig fúj? A szélenergia otthoni hasznosítási lehetőségei

DR. TATAI-SZABÓ MIKLÓS mérnök tanár, gépészmérnök előadásáról

A télies tavaszban figyelemre méltó érdeklődés kísérte **Tatai-Szabó Miklós** mérnök-tanár előadását könyvtárunkban.

Bevezetőjében Földünk ökológiai állapotáról és energiafelhasználásáról kaptunk képet, amely nem éppen a derűs jövőbe vetett hitünket erősítette. Jelenleg négy Földre lenne szükség ahhoz, hogy minden lakos alapvető energiaigénye biztosítva legyen. A levegő széndioxid szintje 1958 óta 18%-kal növekedett, míg a globális hőmérséklet 1850-től 2010-re +0,6 Celsius fokkal emelkedett, és ez a tendencia egyre fokozódik. Egyes előrejelzések szerint 2060 körül már 1-1,5 fokkal lehet magasabb az átlaghőmérséklet. Az üvegházhatást okozó gázok kibocsátása olyan szintet ért el, amely azonnali cselekvésre kellene, hogy ösztönözzön mindenkit.

Hazánkban a kőolaj-földgáz-szén energiahordozók a hazai felhasználás 82%-át teszik ki. A fosszilis energiahordozók kinyerése egyre nehezebb, egyre több erőfeszítést igényel. Az viszont reménykeltő, hogy egyre nagyobb részarányban fordulunk a megújuló energiák felé. A nap- és szélenergia, a geotermikus energiák felhasználása ma már túl van a kísérleti stádiumon. Az már nyilvánvaló, hogy a mostani kitermelési csúcs 2050-re egy gyors esési tendenciát jelez előre, és ez az emberi civilizáció fenntarthatóságát veszélyezteti. A megoldást a nem megújuló energiák felcserélése jelentheti a megújulókra.

A megújuló energiák egyike a szélenergia. A szélenergia igába fogása viszont nem egyszerű. Ehhez olyan területek szükségesek, ahol általában mindig fúj, és erős a szél. Ennek

megtervezéséhez szükségünk van egy globális szélterkép felhasználására vagy egy helyi elkészítésére.

A szélenergia felhasználásának kezdete az amerikai kontinenshez fűződik, olyan területekhez, melyek kiestek az elektromos energia hálózatból. Kezdetben a víz felemeléséhez használtak szélkereket, majd a helyi világításhoz. Egy ilyen kezdetleges szélkerék viszont csak csekély mennyiségű áram létrehozásához volt elegendő. Egyre nagyobb szélkerekek készültek, még ipari méretekben is alkalmazták azokat. Napjainkban a befektetés egy ilyen berendezésbe viszont csak hosszú idő múlva térül meg, de kombinálva a napelemekkel már gazdaságos lehet. Ipari méretekben a szélenergia egymáshoz kapcsolása lehet kifizetődő. Kérdéses viszont, hogyan lehet visszatáplálni egy hálózatba a megtermelt felesleges áramot.

A jövő villamosenergia-rendszerét egy hibrid, intelligens hálózat alapozhatja meg, amely többfajta erőforrásra, így a nap-, a gáz-, a geotermikus- és a szélenergiák kombinációjára épül. A szélenergia-kapacitásunk bővítésével kapcsolatosan azért van mit javítanunk, hiszen 2012-ben Magyarországon egyetlen egy wattnyi fejlesztés nem történt, míg európai szinten nagyobb elmozdulás volt tapasztalható.

A kontinens mutatói szerint a szélenergia felhasználásában a mezőny végén kullogunk, de egyre többen érdeklődnek, mind egyéni felhasználói, mind vállalati szinteken az egyre dráguló hagyományos energiák kiváltása iránt.

Nász János (LAMK, Tatabánya)

Könyvvásár a Fő téren

Könyvtárunkban
szinte már
hagyomány, hogy
tavasszal és
ősszel
könyvárusítást
tartunk
leselejtezett és
ajándékba kapott
könyveinkből,

időszaki kiadványainkból. Az idén április 8-án volt a vásár, ami azért is említésre méltó, mert igazi kihívást jelentett a több ezer dokumentum elhelyezése a könyvtár olvasótermében. Még felfordított papírdobozokon is feküdtek folyóiratok. A nagyrészt szépirodalmi művek mellett műszaki, informatikai könyvek, útkönyvek, szótárak, lexikonok várták az érdeklődőket. Igazi kincsek, különlegességek is előkerültek, mint például az 1967-ben kiadott **Arany János** eredeti kézirat *Toldi*-jának hasonmás kiadása, vagy **Gárdonyi Én magam** című műve 1938-ból. A könyveket 150, az időszaki kiadványokat 50 és 300 forint közötti áron kínáltuk. A kereslet igen nagy volt, mivel több, mint ezer darab könyv és körülbelül 300 folyóirat találta meg új gazdáját. Az el nem adott dokumentumok egy részét megtartottuk, és az olvasótérben egy kijelölt polcon tovább árusítjuk nyitvatartási időben. Az eladott kiadványok után befolyt összegből remélhetőleg majd új könyveket vásárolhatunk.

Nagy Éva (JAMK, Tatabánya)

EmberKözelben Crespo Rodrigo

2013 januárjában kezdődött el a József Attila Megyei és Városi Könyvtár új, *EmberKözelben* című programsorozata, amelynek első vendége **Schmidt Csaba**, Tatabánya polgármestere volt. 2013. április 8-án a Jászai Mari Színház, Népház igazgatóját, **Crespo Rodrigót** látta vendégül a

könyvtár. A házigazda és beszélgetőpartner szerepét az intézmény igazgatója, **dr. Voit Pál** töltötte be.

A költészet napja alkalmából a beszélgetést egy-egy, a

témához illő vers fűszerezte meg (bolíviai gyermekvers, **Petőfi Sándor**: *Levél egy színészbarátomhoz*). **Crespo Rodrigo** mesélt gyermekkoráról, tanulmányairól, színészi pályájáról, sikereiről, kudarcairól. 1973-ban született Budapesten. Édesapja bolíviai, aki azért érkezett Magyarországra, hogy hazájában félbeszakadt tanulmányait országunkban folytathassa. Itt ismerkedett meg **Rodrigo** édesanyjával, akinek születése után a család Bolíviába költözött, de az ottani belpolitikai helyzet súlyosbodásával végül édesanyja öt évvel később visszatért Magyarországra. Meghatározóak voltak számára az Esztergomban eltöltött évek, ahol megismerkedett a zenével. Vadászpilóta szeretett volna lenni, de végül színész lett. Az iskolában hallott a színészmesterségről, de a jogra is felvételizett. A Színművészei Főiskolára első próbálkozás után felvették, osztályfőnöke **Husztai Péter** és **Kerényi Imre** volt, osztálytársai többek között **Viczián Ottó**, **Gubás Gabi**. A főiskola befejezésével Miskolcra készült, hogy vidéken kitanulja a színészmesterséget, de végül a pesti Madách Színházban kezdte el pályafutását. Két évet töltött a Győri Nemzeti Színházban, majd 2008-tól a székesfehérvári Vörösmarty Színházban játszott. Itt fogalmazódott meg benne a gondolat, hogy szeretné vezetőként is kipróbálni magát, ezért beadta jelentkezését a tatabányai Jászai Mari Színház, Népházba, amelyet 2010-től vezet. Komoly változásokat indított el a színház életében, átstrukturálta a repertoárt - a különböző korcsoportok ízléséhez igazítva, - amelyben a kortárs

mellett, a klasszikus illetve a musical darabok is szerepet kaptak. A megjelent közönség szerint az új irány előre viszi a színházat, öregbíti a város hírnevét és más társulatok, illetve vendégszínészek számára is vonzóvá teszi. Szinkron színészként is ismertté vált, hangját viszonhallhatták a nézők például a *Good Will Hunting*-ban, a *Da Vinci-kódban*, vagy az *Amerikai szépségben*.

Pálmai Éva (JAMK, Tatabánya)

A könyvtár, mint kiállítótér

A József Attila Megyei és Városi Könyvtár Népház úti Fiókkönyvtárában (a volt Városi Könyvtár központjában) 2009 szeptemberétől láthatnak az érdeklődők különböző kiállításokat, tárlatokat. Ezzel kezdetben az volt a célunk, hogy csökkentjük a nagy belmagasság miatti sok fehér falfelületet, és általa barátságosabbá tegyük a könyvtárat, valamint a manapság egyre kevésbé a könyvekről szóló bibliotékát megtöltsük valamiféle többlettel. Nem titkolt szándékunk volt még, hogy idecsalogassuk a művészet iránt érdeklődő látogatókat. Később a kiállítás megnyitókat jó lehetőségnek láttuk baráti beszélgetésekre, találkozókra,

amelyeken aztán néhányan kedvet kaptak az olvasótáborunkhoz való csatlakozásra.

Az említetteken kívül van még valami, amiért helye van itt a képzőművészeti kiállításoknak, ez pedig nem más, mint hogy a szintén a Népházban székelő Bányász Képzőművész Kör a felújítás előtt évtizedekig a könyvtár jelenlegi felnőtt részlegének helyén működött.

A legtöbb kiállítás megnyitóját egy-egy zeneszám, vagy szavalat teszi hangulatossá.

A zenét túlnyomórészt a tatabányai Erkel Ferenc Zeneiskola növendékeinek köszönhetjük, de előfordul, hogy a kiállítók hoznak magukkal családjukból, vagy baráti körükből fellépőt.

A 3,5 év alatt különböző technikával készült alkotásokkal találkozhattak a hozzánk látogatók, mint például: akvarell-, akril-, olaj- és selyemképekkel, rézkarcokkal, láthattak intarziát és rézdomborítást. Témák tekintetében is változatos a paletta: szerepeltek konkrét pályázatra készült gyerekrajzok, gyermekkönyv-illusztrációk, őszi és téli tájképek, városképek. A kihelyezett fotókon bemutattuk Magyarország legnagyobb fáit, megyénk látványosságait légi felvételeken, de volt szerencsénk kiállítani olyan szerkesztett fotókat is, amelyeken az eredeti téma csak kiindulópont volt, s a végtermék már egészen másról szólt.

Idei első kiállításunk január közepétől két hónapon keresztül volt látható és négy fotós szemszögéből 34 képen mutatta be „*Az Által-ér völgyének természeti értékeit*”. Az ismeretterjesztő jellegű képaláírással ellátott felvételeket a következő kiállítótól kaptuk: **Csonka Péter** természetfotós, **Dr. Riezinger Norbert** okleveles erdőmérnök és élővilág-védelmi szakértő, **Mocsi Ádám** természetvédelmi mérnök és **Pribéki Levente**, aki a tatabányai Árpád Gimnázium diákja.

Jelenleg **Bócsó Rozália** valamint **Bródi Ilona** tatabányai festőművészek akvarell tájképeit láthatják az érdeklődők. A kiállítás május 10-ig tekinthető meg a könyvtár nyitva tartási idejében.

Nagy Edit (JAMK, Tatabánya)

Ízelítő kiállításainkból

1. **Csonka Péter:** A megyénkben csak alkalmi fészkelő a fokozottan védett hamvas rétihéja (*Circus pygargus*). Ez a hím madár kedvenc pihenőhelyén tollázkodik.

2. **Csonka Péter:** A régi tanyaépületekben, állattartó telepek környezetében még jellemző fészkelő bagolyfaj a kuvik (*Athene noctua*).

3. **Csonka Péter:** Sétáló átszíneződő rétisas (*Haliaeetus albicilla*). Gyakran keres táplálékot a tatai Öreg-tónál.

Bródi Ilona

Bócsó Rozália

Bródi Ilona: Öreg ház

Bócsó Rozália: Aratáskor

Angol nyelv a színpadon

2013. március 6-án nyolcadik alkalommal került megrendezésre az "**Angol nyelv a színpadon**" elnevezésű megyei rendezvény a tatabányai Dózsa György Általános Iskolában. A jelentkezéseket az előző évekhez hasonlóan harmadik osztálytól nyolcadik osztályig várták ének-zene, vers, jelenet kategóriákban.

A József Attila Megyei és Városi Könyvtár GatewayUK állományának gondozójaként negyedik alkalommal ülhettem a zsűriben, **Soós-Vass Nóra** és **Soós Zoltán**, az Oxford University Press képviselőinek társaságában. A csapatok hét iskolából érkeztek, négy iskolából több csapattal neveztek a vetélkedőre.

Ebben az évben nyolc színdarabot láthattunk, például a „*The snow white and the seven dwarfs*”, az „*Alien visit*”, a „*The little red hen*”, a „*The country mouse and town mouse*” történetét. Halhattuk a *Jada, Jada* dalát, egy népszerű popdalt **Furó Boglárka**, visszatérő versenyző előadásában, és a vetélkedő végén a Kőrösi Csoma Sándor Általános Iskolából érkezett háromfős fiúcsapat egy rapszámmal kápráztatta el nem csak a zsűri tagjait, hanem minden résztvevőt.

Négy év zsűritagság után elmondhatom, hogy egyre népszerűbb ez a rendezvény. Ez alkalommal összesen 180

diák mutatta meg magát a színpadon. A jelentkező csapatok is egyre ügyesebbek, ezért is történhetett, hogy csak arany és ezüst fokozattal jutalmaztuk őket. Mindegyikük egytől egyig dicséretet érdemel a felkészítő tanáraikkal együtt. Külön köszönet illeti a rendezőintézményt, a Dózsa György Általános Iskolát többéves szervezői munkájáért.

Pap Zsuzsanna (JAMK, Tatabánya)

Rendkívüli irodalomóra a Bárdosban Kulin Ferencsel

2013. február 21-én, 14 órakor folytatódott az a sorozat, amely a József Attila Megyei és Városi Könyvtár a *TÁMOP-3.2.4.B-11/1-2012-0003 „Tudásdepó-Expressz” – Országos könyvtári szolgáltatások bővítése az oktatás és a képzés támogatásának érdekében* című pályázatának keretében valósul meg.

Röviden csak azt írhatjuk, mondhatjuk és ajánlhatjuk a rendezvényeken résztvevő diákoknak: **„Olvass velünk, olvass többet!”**. A programok mindegyike ezt célozza meg. Akár helytörténeti előadásról, akár könyvtári foglalkozásokról, órákról legyen is szó.

A rendkívüli irodalomóra pedig egyenesen azt a célt szolgálja, hogy az eddig elsajátított ismerteket elmélyítse, vagy éppen más megközelítésbe helyezze egy adott mű értelmezését. Ne csak a tankönyvszagú ismeretek alapján értelmezzenek, elemezzenek irodalmi alkotásokat, hanem az adott korszak, az adott író, költő legkiválóbb ismerőjétől valami mást, valami plusz dolgot, ismertet is kapjanak a tanulók.

Ez történt ezen a foglalkozáson is. **Kulin Ferenc**, a Károli Gáspár Református Egyetem tanára szólt röviden a XVIII. század végi és a reformkor irodalmáról, valamint a tragédiáról, mint műfajról. Az általános áttekintést követően **Katona József** *Bánk bán* című drámájáról beszélt részletesen.

Mi is a *Bánk bán*, mint mű? Nemzeti dráma, szerelmi dráma? Keletkezhetnek-e drámák a XIX. század elején, amikor a vallás, az egyház mindenre választ, megoldást ad. Hol jelentkezik a műben először, hogy ez egy dráma lesz a

szó klasszikus értelmében? A mintegy egy órás előadásban azokra a momentumokra hívta fel a figyelmet egyetemi tanár előadónk, amelyek a műben fordulatot hoznak, illetve előrevetítik a tragikus végkifejletet.

Végezetül egy új megfogalmazásban összegezte **Kulin Ferenc** a *Bánk bánt*: egzisztenciális dráma.

És bár a mű keletkezésének időpontjában ez a megfogalmazás még nem élt, egy rövid filozófiatörténeti áttekintéssel kitért **Kant** munkásságára is – mintegy magyarázva magát a kifejezést.

Bár az előadás után lehetőség volt kérdések feltételére, vagy hozzászólásokra, a diákok a hallottakat inkább elraktározták magukban a dolgozathoz, az érettségihez. Két kérdés azonban felmerült a tanárnő részéről: egyrészt, mi az oka, hogy időről időre más és más értelmezést kapnak a drámák, valamint, hogy kitől és mikortól beszélhetünk a *Bánk bán* különböző értelmezéseiről? A válasz pedig **Sőtér István** irodalomtörténész nevéhez fűzhető, aki először írt a dráma értelmezéseiről, megítéléseiről, illetve magához **Kulin Ferenc**hez is köthető, aki az utóbbi időben több tanulmányt, könyvet jelenetett meg a korszak irodalmáról, és benne **Katona József** *Bánk bán* című drámájáról is.

Búcsúzás közben is megállapítottuk: szükség van ezekre a foglalkozásokra. Valamint arról is szó esett, hogy az ilyen figyelmes diákoknak valóban megéri rendkívüli órákat tartani.

iff. Gyüszji László (JAMK, Tatabánya)

Márciusi ifjak a Bárdos Gimnáziumban

Immár harmadik alkalommal került sor a Bárdos László Gimnáziumban a *TÁMOP-3.2.4.B-11/1-2012-0003 „Olvas velünk, olvas többet”* című pályázat keretében megszervezett rendkívüli irodalomórára.

Ezúttal – az élet és az időjárás által is rendezett időben – kicsit késve az eredeti, igazi március 15-höz képest, de sor került a márciusi ifjak által véghezvitt hőstettek megbeszélésére. Irodalomóra, de a márciusi ifjak

irodalomban betöltött szerepét nem lehet az események felidézése nélkül feleleveníteni.

Ezen a programon, 2013. március 20-án **Turczi István** volt a „tanár”. Kezdő kérdés: Mi jut eszedbe arról, hogy március 15.? A válaszok – mint az első alkalommal, az „irodalom” fogalmának „értelmezésekor” – sokrétűek voltak. Azoknak is kellett lenniük, mivel nem ismételhették a tanulók a már elhangzottakat.

Ezek után előadónk felidézte az 1848-as márciusi eseményeket. Összeszedetten, a lényeges elemeket kiemelve, és élvezetesen adta elő a már ismert, és a kevésbé ismert történeteket.

Természetes volt, hogy nem csak az akkori március 15-ről szólt, hanem az előzményekről is. Fontos tudni és tudatosítani a diákokban, hogy bár ad hoc jellegűnek tűnhetnek az 1848. március 15-én lezajlott események, de ismerve, felidézve az akkori európai történeteket, érzékelhető volt, hogy nagy változások fognak bekövetkezni.

A pesti események részletesebb felidézése közben az előre megbeszélt és kiadott versek, naplórészletek hangzottak el a diákok előadásában. **Petőfi Sándor**: *Dicsőséges nagyurak* című versét több diák mondta el. A *Nemzeti dal* előadása is interaktívan zajlott, hiszen **Turczi István** kérése az volt, hogy a refrént mindenki egyszerre mondja. És a jól

összehangolt előadásból nem maradhatott ki **Petőfi** naplójának részlete sem. „Ez volt március 15-ke.” (sic!)

Hogy valójában mi is történt március 15-én, 1848-ban? Mondhatjuk, hogy ebben a bő egy órában, ami valóban és több szempontból is rendkívüli volt, megismerhették a diákok, feleleveníthették, és új információkkal egészíthették ki a korábban tanultakat.

Elnézve a hallgatóságot - akik közül sokan jegyzeteltek is - és a figyelő tekinteteket, **Turczy Istvánnal** együtt elmondhatjuk, hogy jó dolog ilyen és hasonló programokat szervezni a diákoknak.

Az elköszönésnél érezni lehetett a tanulók szavaiból, hogy elégedettek voltak, és várják a következő alkalmakat is.

íj. Gyüszji László (JAMK, Tatabánya)

A bányászat megindulása Tatabányán

Ez volt **dr. Ravasz Éva** előadásának témája, melyet a *TÁMOP-3.2.4.B-11/1-2012-0003* kódjelű, „*Olvas velünk, olvas többet*” című pályázat keretében valósít meg a József Attila Megyei és Városi Könyvtár. Az előadás – mivel a pályázat benyújtásakor a Városi Könyvtár még önállóan csatlakozott a regionális pályázathoz – a volt központban, a Népházban került megrendezésre.

A programon, illetve a programsorozat keretében a város, Tatabánya helytörténetével szeretnénk megismertetni a középiskolás diákokat. Elsősorban a Mikes Kelemen Felnőtt és Ifjúsági Gimnázium, Szakközépiskola és Szakiskola, valamint a Kossuth Lajos Közgazdasági és Humán szakközépiskola diákjai számára szerveztük és bonyolítottuk le 2013. március 27-én a sorozat első előadását.

Dr. Ravasz Éva, korábban a városi levéltár igazgatója volt, hosszú évek óta nagy szakértelemmel dolgozta fel a város történetének ezt az időszakát. Több publikációja is megjelent, írt és szerkesztett könyveket. Amikor felkértük, hogy legyen előadója e sorozatnak, arra gondoltunk, hogy adja át ismereteinek egy részét a mai fiataloknak. Bár a bányászat a városban már megszűnt, de az a száz év, amíg e

gazdasági tevékenység és a ráépülő egyéb iparágak meghatározó szerepet játszottak, a mai napig rányomja Tatabányára a bélyegét.

Az első előadás igyekezett az ország, a térség egyéb befolyásoló tényezőire rávilágítani a figyelmet. Miként hatott nem csak az elődtelepülések, de akár a főváros életére is a közelben meginduló bányászat? A szomszéd városban székelő Eszterházy hitbizományi uradalomnak is fejlődést hozott a bányász iparág beindulása. Az összefoglaló első részében erről hallhattak a diákok egy jó, közérthető áttekintést.

A program nagyobbik felében már arról esett szó, hogy a bányászat megindulása, a kiépülő kiszolgáló gazdasági egységek, a létrejövő egészségügyi, kulturális intézmények miképpen szolgálták a leginkább német nyelvterületről ideözönlő bányászok életét.

Az előadást érdeklődéssel hallgatták a diákok, hiszen olyan összefüggésekre világított rá előadónk, amelyeket sok esetben a szakavatott felnőttek sem tudnak. Ezért is fontos, hogy ezen, vagy a hasonló programokon levéltárosok, könyvtárosok, muzeológusok átadják tudásukat, hogy a későbbi nemzedékek is magukénak érezzék a várost a helytörténeten keresztül, a helyi ismeretek által jobban kötődjenek ahhoz a településhez, ahol élnek, tanulnak, dolgoznak.

Az előadás után még egy-két érdeklődő hallgatóval kialakult egy beszélgetés, amely szintén azt jelzi, hogy valami megmozdult a hallgatóságban, érdeklődést mutatnak a város története iránt.

A következő előadásokon bizonyára hasonló élményben lesz része a diákoknak. A szervezőket is jó érzés tölti el ilyenkor, nem hiába pályáztak, szervezték meg a programot.

íj. Gyüszji László (JAMK, Tatabánya)

„...nem középiskolás fokon...”

Adhatjuk-e egy beszámolónak címként ezt a mottót? Igen, minden további nélkül, több szempontból is. Hiszen a Bárdos László Gimnázium diákjainak a TÁMOP-3.2.4. B-11/1-2012-0003 kódjelű és *Olvass velünk, olvass többet* című pályázat keretében

megvalósuló rendkívüli irodalomórán **József Attila** és költészete volt a téma 2013. április 16-án, a Költészet Napja alkalmából.

Előadónk pedig egy olyan professzor volt, aki valóban nem középiskolás fokon oktatja, tanítja **József Attila** életét, költészetét. **Tverdota György** az ELTE BTK professzora volt a rendkívüli óra rendkívüli tanára.

Már az elején jelezte, hogy csak felvillanás szerűen tud beszélni **József Attila költészetéről**, hiszen ezt a hatalmas témát egy órában nem lehet teljes egészében átvenni. A professzor úr bevezetőjében vázlatosan szolt a költő életútjáról, mely nagyban meghatározta művészetét, költészetének szakaszait is.

Az ismert, vagy kevésbé ismert versek elemzésével, több helyen hosszan is idézve elkápráztatta a hallgatóságot **Tverdota György**. Azt hiszem, a mind nagyobb létszámban jelenlévő pedagógusok is sokat hasznosíthatnak ezekből az órákból. Figyelemre méltó, hogy sok diák jegyzetelt, sőt a tanárok is.

Összegzőként elmondhatjuk, hogy jó ötlet volt a rendkívüli irodalomórák megszervezése, megvalósítása. A tanárokkal és az előadókkal is beszélgetve leszögezhetjük:

szükségesek és kellenek is az ilyen és hasonló órák. Ezekből a diákok mindenképpen, de az oktatók, sőt az előadók is tanulhatnak, megismerhetik egymás gondolatait. Bár, azt hiányolom, hogy a diákok nem kérdeznek, nem szólnak hozzá, de ezt betudhatjuk annak, hogy nagyon magas színvonalú, mindenre kiterjedő előadásokat hallgathatnak. A tanárok viszont az előadás végén is szívesen cserélnek gondolatokat az előadókkal.

És a végén ismét idézhetjük **József Attilát**, hiszen ez a mottó igazán jól foglalja össze ezeknek az óráknak a célját:

*„Én egész népemet fogom
nem középiskolás fokon
taní-
tani.”*

íj. Gyűszű László (JAMK, Tatabánya)

Részt vettünk az Agora megnyitásán

A tatabányaiak hosszú évek óta várták, hogy a korábbi **Közművelődés Háza** megnyissa kapuit és színvonalas programok kínálatával olyan kulturális központtá váljon, ahová jó betérni, kellemes környezetben kikapcsolódhatnak az érdeklődők.

Hogy az elvárásoknak és egyben a kihívásoknak mennyire fog megfelelni maga az épület és az épületet programokkal megtöltő szakembergárda? Nos, ez a következő időszak nagy kérdése. Mi, akik majd használni fogjuk, vagy éppen igénybe vesszük szolgáltatásaikat, bizakodva tekintünk a jövőbe. Sőt, már a megnyitás előtt olyan együttműködési lehetőségekről lehet szólni, amely azt mutatja, jó lesz mindkét intézménynek – az **Agorának** és a **József Attila Megyei és Városi Könyvtárnak** is- a közös programok tervezése, pályázatokon való együttes részvétel.

2013. április 5-én, délután, ünnepélyes keretek között átadták a **Vértess Agorájának** épületét. (Itt és most nem tisztünk részletesen arról írni, hogy milyen pályázati, kormányzati és helyi pénzekből, mennyiért került sor az átépítésére. Ezt a város és maga az intézmény megtette.) Az első nagy „próbaüzemre” közreműködők és látogatók által, az átadást követő napokban, április 6-án és 7-én került sor. Ezen a két napon a már partnerként, vagy éppen leendő partnerként számba vehető intézményeket, szervezeteket hívták meg bemutatkozási lehetőséget kínálva a nagyközönség számára. Így került a **József Attila Megyei és Városi Könyvtár** is a programba. Már egy-két héttel korábban elkezdődött az ötletelés, miként tudunk bemutatkozni, milyen programokat tudunk kínálni az épületbe látogató érdeklődőknek.

Szinte természetes volt, hogy egyrészt a gyermekeket célozzuk meg játékos foglalkozásokkal, másrészt, hogy kedvezményes beiratkozási lehetőséget biztosítunk az ott megjelenteknek.

Harmadik, és talán a legnagyobb újdonságot jelentő „akciónk” honlapunk és katalógusunk távoli elérhetőségének biztosítása az okostelefonokkal rendelkezők számára. Mondhatjuk, ez volt a premiere androidos, interaktív szolgáltatásunknak. A pénteki napon lehetőségük volt standunk látogatóinak megismerkedni, illetve regisztrálni egy internetes nyelvtanulási programban való részvételre is, valamint ugyanitt az **MKE Komárom-Esztergom Megyei Szervezete** toborozhatott tagokat és támogatókat. Miként értékelhetjük ezt a hosszú hétvégét? Mondhatjuk azt, hogy bár átütő, nagy bevételre, tömeges beiratkozásra nem került sor, de bizakodóak vagyunk a tekintetben, hogy sokan érdeklődtek szolgáltatásainkról, a könyvtár programjairól. Érdeemes-e „rááldozni” a kollégák hétvégéjét az ilyen programokon való megjelenésre? Aki ott volt, és tényleg önként és „dalolva” tájékoztatott, játszott a gyerekekkel, azt hiszem, pozitívan értékeli ezt a két napot. Negatívum? Fogalmazzunk úgy, hogy a „ház” nyitásnak köszönhető, kezdeti problémái előjöttek, de munkatársai igyekezetével, segíteni akarásával ezeket megoldottuk. Tervek? Igen, több olyan program közös megvalósítása is felmerült, amiből mind a „ház”, mind pedig a könyvtár profitálhat. Nekik megvan a technikai hátterük és szakembergárdájuk, a könyvtár adná hozzá a „tartalmat”. Bizakodva nézünk a jövőbe, és az együttműködésre „*Nyitottak vagyunk*”.

íj. Gyüszzi László (JAMK, Tatabánya)

Képgaléria a Tavaszi Agora Napokról

Honismereti Szövetség elnökségi üléséről

Időről időre beszámolunk a **Honismereti Szövetség** elnökségi üléseinek fontosabb döntéseiről, az ott elhangzottakról. Igazán közvetlenül tehetjük ezt, hiszen a 2013. január 1-jével megtörtént megyei és városi könyvtári összevonás eredményeként az új, egyesült szervezet munkatársa lett a korábbi városi igazgató, aki a **Honismereti Szövetség Elnökségének** is delegált tagja Komárom-Esztergom megyéből.

2013. február 27-én tartotta ez évi első elnökségi ülését a **Honismereti Szövetség** Budapesten, a Magyar Nemzeti Múzeumban. A napirendi témák a 2013. évi feladattervből adódó tennivalók, a **XLI. Országos Honismereti Akadémia** programjának véglegesítése, társszervezeti együttműködés felújítása a **Néprajzi Társaság Önkéntes Gyűjtő Szakosztályával**, valamint a tisztújítás előkészítése voltak.

Az idén Székesfehérváron kerül megrendezésre az **Országos Honismereti Akadémia** (közkeletű rövidítése OHA), melynek fő témája Szent István és kultusza. Az Akadémia végleges programjáról és a jelentkezés, részvétel feltételeiről később számolunk be.

A másik nagyon érdekes napirendi pont volt a **Néprajzi Társaság Önkéntes Gyűjtő Szakosztályának** bemutatkozása és az együttműködés felújítása. Hogy kik is ők valójában és mit csinálnak? Arról a következő linkek alapján tájékozódhatunk és propagálhatjuk könyvtári berkekben is.

<http://www.neprajzirtarsasag.hu/?q=node/577>

Pályázati lehetőségeikről pedig itt:

<http://pafi.hu/pafi/palyazat.nsf/83c68255e917fff4c1256bd6006b51fa/74a3c8643a1d2fe7c1257b1d004d1328?OpenDocument>

Ajánlom mindenki figyelmébe a következő weboldalakat is, melyekre ezentúl a pályázóknak érdemes lesz nem csak

rápillantani, hanem "kedvelni" és csatlakozni, hozzászólni, meghallgatni az interjút, továbbítani másoknak, és véleményt nyilvánítani is, egyszóval dinamikusan használni:

<http://www.facebook.com/OnkentesGyujtok>

<http://www.neprajzirtarsasag.hu/?q=node/572>

Úgy vélem, érdemes lesz a továbbiakban is hírt adni a **Honismereti Szövetség** munkájáról. Együttel várjuk tagjaink sorába mindazokat, akik érdeklődnek a hon- és népismeret iránt, foglalkoznak helytörténeti kutatásokkal. Jelenleg a megyei elnök **Kovács Lajos**, volt dorogi iskolaigazgató.

iff. Gyüszti László

(Honismereti Szövetség Elnökségi tag, JAMK, Tatabánya)

Körülültük a helytörténeti kerekasztalt

Történt mindez 2013. március 22-én a Gerenday-házban, immár ötvenegyszer. Ezzel elkezdődött a Duna-menti együttműködés kilencedik évfolyama Ács, Süttő, Lábatlan, Nyergesújfalu, Tát, Nagysáp, Bajna baráti, sőt szakmai kisközösségének életében.

Nagyobb ceremónia nélkül zajlott a kis (nagyon is jelentékeny) jubileum. Készült egy nyolcéves emlékeztető listája a vándorgyűléseknek (**Balatoni Anna** volt a krónikás), abból mindenki láthatja: a kis csapat megyehatáron innen (de még túl is) bejárta (nem Tolnát-Baranyát, hanem) szinte egész Komárom-Esztergom megyét. **Padányi Lajos** fotói évente CD-n idézik a megyejárás minden eseményét.

Itt minden találkozáson kézbe kerül egy-egy új helytörténeti kiadvány, vagy szóba kerülnek helyi rendezvények, tervek, évfordulós ünnepek... Ilyenkor, márciusi évnyitón a **Kerekasztal** is megtervezi a maga éves (havonta szervezett) programjait – most éppen

KEMLIB

Tokodüveggyár, Tokod, Gyermely, Nyergesújfalu, Péliföldszentkereszt, Epöl ajánlásai kerültek a listára.

E sorok írója afféle „nagytestvér” szervezet, a megyei **Honismereti Egyesület** képviselőjében élvezheti a **Kerekasztal** vendégszeretét, s immár a hivatalos együttműködés előnyeit is. Évente közösen tartjuk meg – kirándulással egybekötve – a **Honismeret Napját**, másodszer lépünk ki a történelmi vármegye magyarlakta területeire újabb barátokat, magyar emlékhelyeket keresve. De évente a Honismereti Szövetség országos elnöksége is kifejezi elismerését a megyei – kiemelten a **Kerekasztal** – szervezet honszerető, hagyományt őrző-mentő tagjainak. Ez is az elmúlt évek kapcsolatának eredménye, s most éppen **Barakka Gábor** süttői társunknak gratulálhattunk az országos elismeréshez.

Mindebből is látható: a „nagytestvérek” nagyon jól tudják, hogy a hely történései a honismeret alapkövei.

Kovács Lajos (megyei elnök)

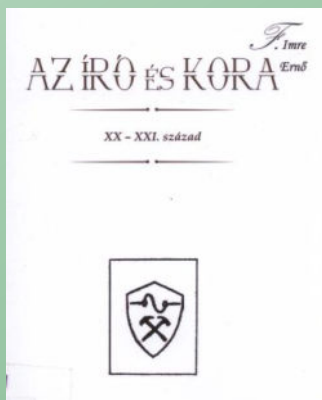
Forrás: <http://labatlan.hu/korult-belytorteneti-kerekasztal>

Könyvajánló

Eff Imre Ernő: Az író és kora

Egy humanista mérnök visszaemlékezései

A cím alapján szépirodalmi-irodalomtörténeti műre gondolhatnánk, ám e magánkiadásban megjelent életrajzi könyv írójának életútjáról szól, kortörténeti háttérrel. Élete mindennapjait és annak magán – és köztörténeti korszakait mutatja be a szerző. Irodalomra így

inkább az írásmű értelmében gondolhatunk.

„Írásom célja, - írja a bevezetőben, - az egyén és ezáltal az egész társadalom erkölcsi és gazdasági fejlődésének segítése úgy, hogy azok mellett a rombolás valós képeit is a tisztelt olvasó elé tárjam”.

Eff Imre Ernő a II. világháború alatt felnőtté vált ifjú nemzedék tagja. Felsőgalláról - 3 fiúgyermekes-, vallásos családból indult. Mélyen vallásos felfogású gyermekként nevelkedett, humánus szemléletű, műszaki értelmiségivé lett, majd visszatért Tatabányára. Emberletről vallott filozófiáját, szemléletét tömören összefoglalja a mű záró mondata:

„Az élet méltóságát tisztelő és az ezért küzdők részére adjon a Mindenható kellő erőt és mintaként szolgáló életet.” (258.l). Két kikristályosodott elv: a társadalom jobbítására irányuló szándék és humanista szemlélet foglalja keretbe a kötetet, mely négy fejezetből áll. Ezek mindegyike kiegészítéseként a „Történelmi háttér és a főszereplők” című fejezetben a legfontosabb tények bemutatásával „nagy történelmi események” rövid leírásával és politikusok életrajzával egészíti ki az előzőekben megfogalmazottakat. Így saját emlékei és a vázlatos korrajz együtt alkotja a címben megfogalmazott kettősséget: az író életútja, választásai a kor lehetőségei és meghatározottságai között.

Emberre lett és maradt az embertelenségben. Szellemi és szakmai fejlődését, felnőtté válását meghatározó 10 évről is ennek megfelelően gondolkodik. Ez az, ami összefogja a memoár szálait, ami vezeti tollát az általa 1940 és 1950 között átélt viharos korszakváltásra való visszaemlékezés lapjain is.

A rövid családtörténet, a hatos telepi gyermekévek, a felsőgallai polgáriig tartó eszmélés után gépészeti-elektromos szakiskolába, majd szakközépiskolába járt Budapestre. 1944-ben. érettségizett a M. kir. Állami Kandó Kálmán Villamosipari Középiskolában, munka mellett tanult. Az akkoriban gyorsan fejlődő technika, ezen belül a

Az 1944. áprilisi légitámadás Bánhida ellen, (82.l), a VI. és X. sz. szénszállító függőpályát ért bombatalálatok fényképei (73. sz. ábra) újabb helytörténeti vonatkozásokkal gazdagítják a művet és vonatkozó ismereteinket.

Műszaki rajzolóként dolgozott. A szovjet ostrom közeledtével a gyárat kitelepítették, de ő nem ment nyugatra, a „felszabadulást” Felsőgallán élte át. Itt újabb egyházi személyiség tűnik fel a lapokon: **Kriegler György** plébános segítette munkához, akiről szeretettel emlékezik meg.

1946-tól következtek a műegyetemi évek, albéreletek, kultúra, és a szakmai élmények. Utóbbiak közül ifjú mérnök hallgatóként meghatározóak voltak **Verebélyi László**val, a helyi erőmű tervezőjével Bánhidán tett felejthetetlen üzemlátogatásai. (155., 160.. l)

1950-ben állt munkába Tatabányán a Szénbányák Villamos Üzem Ótelepi és Újtelepi Műhelynél, ahol villamos üzemviteli munkakört töltött be. Érintésvédelmi hiányosságok felszámolásában, a vonatkozó előírások kidolgozásában vett részt. A bányaiüzemi elektromos hibák elhárítása eleinte sok feladatot adott. Újváros építése energia ellátásának biztosításával is foglalkozott, a bányákhoz tartozó elektromos hálózat fejlesztése mellett. Ennek részleteiről jó lett volna többet olvasni, hiszen köztudomású, hogy városunkat a bányászat hívta életre.

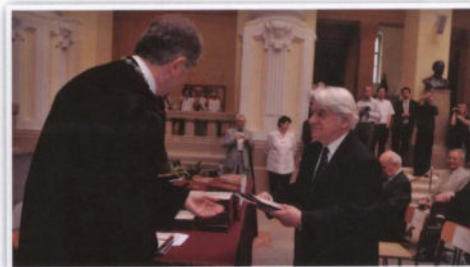
Az ötvenes évekről írottak inkább szakmai-emberi vonatkozásban érdekesek, a társadalmi változásokkal kevésbé, csak utalásszerűen foglalkozik: államosítás, átszervezések KÖMI táborok, szénecsáták 1952-ben a csúcson. Az 1956-os forradalom alatt nem volt műszaki okból fennakadás, termelés kiesés.

Az akkoriban létesített **Központi Műhely Üzem** vezetését vélhetően politikai okok miatt nem vállalta. 1950. dec. 30.: a XII-es aknai sűjtőlégrobbanás, szénporrobbanás után az energia ellátás korszerűsítése fontos feladata volt **Eff Imré**nek. Ma is forrásértékű az I.sz. erőmű és fogyasztói körzetének rajza.

Az ipar növekvő szénigénye növekvő műszaki feladatok elé állította a vállalat műszaki-, így villamos mérnökeit, szakembereit is. Az 1950-es években megvalósított műszaki fejlesztésekről kronológiai rendben ír. Ezek helytörténeti jelentősége nagy. Részletesebb feldolgozása

ma üzemtörténészek munkája lesz. **Eff Imre** gyakorlati munkásságát a *Bányavillamosságtan* c. könyv társszerzőjeként elméleti vonalon is kiteljesítette. A szerző több-, a Szénbányák Vállalatnál meghatározó szerepet betöltött személlyel való találkozásáról, viszonyáról is ír. Az 1953-tól haláláig vezérigazgató **Gál István**ról, akivel vélhetően több kérdésben nem értettek egyet, de korrekt viszonyban voltak, --ezt írja: „*Az igazgató úr [életből való] távozásának ideje a tatabányai széntermelés lefelé baladő szakaszába esett, az itteni élete fő céljának a város fejlesztését és új munkahelyek létrehozását ügyét tekintette, ezt a feladatát teljesítette.*” (216.. l) Életútjáról összefoglalóan így vall: „*A 60 súlyos esztendő alapja a pontosság, a szakmához való hűség, a morál alapú magatartás, a haza és az otthon szeretete volt.*” (252.l) Számos, a szerző által megélt hosszabb –rövidebb hétköznapi történet olvasható a visszaemlékezésben. Ezek magukon viselik a történetmondó személyiségét és korát, de hozzá hasonló erkölcsiséggel rendelkező „lélekvezetőt” keveset találni, - ami hitelesíti a művet. (**Eff Imre Ernő**: *Az író és kora: XX-XXI. század, Tatabánya: Szerző (2012); 273 p., ill.*)

Dr. Horváth Géza
(könyvtáros-helytörténész, JAMK, Tatabánya)

AZ ÍRÓ ÉS KORA

„Az élet méltóságát tisztelő és az ezért küzdők részére adjon a Mindenható kellő erőt és mintaként szolgáló életet”

A megyei könyvtáros egyesület taggyűlése

2013 február 4-én taggyűlést tartott az **MKE**

Komárom-Esztergom Megyei Szervezete.

Az már a kiküldött meghívókból látszott, hogy a szokásosnál is tartalmasabb délelőtt vár az egyesületi tagokra a

József Attila Megyei és Városi Könyvtárban.

A napirend szerint beszámoló hangzott el a Szervezet múlt évi tevékenységéről, tervezett kiadásainak és bevételeinek alakulásáról. Ezt kiegészítette az **MKE**, mint anyaszervezet és a Tanács 2012. évi munkájának átfogó összegzése. (Ezek a beszámolók rövidített formában önállóan jelennek meg a jelen lapszámban.)

Külön napirendi pontban került ismertetésre, hogy az új jogszabályi környezethez való igazodás az **MKE**, és azon belül a szervezetek működésében milyen kényszerű változásokat hoz. Az okokról és okozatokról már több cikk, legutóbb *Év eleji döntések címmel (KemLib. 2013. 1-2. szám, p. 15-17.)* foglalkozott. A tagszervezetek most eldönthetik, hogy kívánnak-e, vagy beolvadnak az anyaszervezetbe. Kiválás esetén egyedül kell megfelelni a jogi előírásoknak, a kettős könyvelés, mérlegkészítés

követelményének stb. A beolvadás az adószám megszüntetésével, esetlegesen pénzügyi váltásával, a harmincegynéhány szervezetet felölelő gazdálkodási rendszer, könyvelés és pénzügyi adminisztráció közös finanszírozásával, de a pénzügyi önállóság megtartásával jár. Nem utolsó szempont a mérlegelésben, hogy melyiket lehet könnyebben finanszírozni, illetve önállóság esetén elbírja-e a költségvetés egy könyvelő foglalkoztatását a megnövekedett feladatokra?

A taggyűlésen **Kissné Anda Klára** ismertette, hogy a közös gazdálkodási rendszer milyen indokok alapján, milyen tételekből és mekkora terhet ró a megyei szervezetre. 2013 még minden szempontból átmeneti évnél tekintendő: adóalanyként még eleget kell tenni a bevallási kötelezettségnek, tört évi bevallás után lehet az adószámot visszaadni, a jelenlegi könyvelőt még időarányos fizetés illeti meg, a folyószámla áthelyezésének idejével célszerű kívánni a lekötött takarékszelvény időszaki lejáratát, pénztárprogram váltja fel év közben a nyugtatómböket, ugyanakkor a közös gazdálkodási rendszer már anyagi terhet jelent. Ez utóbbinak erre az átmeneti évre kalkulált költsége egységesen - tekintettel a kisebb szervezetek működőképességének fenntartására - az egyes tagszervezetek előző évi tagdíjbevételeinek 27 %-a. A **Komárom-Esztergom Megyei Szervezet** esetében ez az összeg 46.710 forint.

A megyei szervezet tagsága február 4-én úgy döntött, hogy adószámát visszaadja és saját könyvelője helyett a központnak fizet a gazdálkodással járó feladatok ellátására.

A következő napirendi pont a tagdíjkérdést tárgyalta. A tagdíjak 2006 óta nem változtak. Ahhoz, hogy 2014-től szabályos, közös könyveléssel tudjon az **MKE** működni, valamint emellett az egyes szervezetek tartalmi tevékenysége szinten maradjon, illetve javulhasson, elengedhetetlen a tagdíjemelések. A taggyűlést megelőzően

a tagok tájékoztatást kaptak a januári tanácsülésen felmerült variációkról, február 4-ére pedig két konkrét javaslat került az asztalra. Az egyik szerint újra vezessük be a sávós tagdíjfizetést. A másik szerint emeljük ezer forinttal az aktív tagok, kétezerrel a járulékából élők tagdíját, a testületek pedig továbbra is húszezer forintot fizetnének egy évre. Új kategóriák (pl. pályakezdők) bevezetése is felmerült a nyugdíjasokéval egyező tagdíjfizetéssel. Emelés esetén van arra reális esély, hogy a központ a tagok után utalt eddigi tagdíjhányadok helyett - az eddigi javaslatok szerint - egységesen két-kétezer forintból megteremthesse a szervezetek és a saját könyvelési költségének, a bankszámla fenntartásának fedezetét.

A megyei szervezet tagsága egyöntetűen támogatja a pályakezdők, mint új kategória bevezetését. Nehezebben dőlt el, hogy hogyan és mekkora tagdíjat határozzanak meg a tagok. Az egyenlő terhek és igazságosság elvén végül a sávós tagdíjfizetés mellett voksoltak (ám, sajnos senkiben nem merült fel annak tisztázása, hogy ezt mi alapján, hogyan lehet kiszámolni és elkérni). E két variáció küldöttközgyűlés elé kerülése esetére a küldöttek felhatalmazást kaptak ezek továbbítására.

Az előző két napirendi kérdés az Alapszabály alapvető módosítását indokolja, amelynek egyébként is igazodnia szükséges az új jogszabályokhoz, a Ptk. módosításhoz. Az előírások szerint kiegészítést igényel a megszűnésre, az ismételt közgyűlés összehívására vonatkozó információval, megjelenítendő benne a szervezetekkel közös ügyviteli-gazdálkodási rendszer felépülése és feladatai, a könyvelés módja, az új tagdíjak és adott esetben a pályakezdő kategória. Elhangzott, hogy fontos egyénileg is a javaslatokat megfogalmazni és azt eljuttatni még a döntés-előkészítő időszakban a megyei vagy a központi titkárságra. Az érintett kérdésekről a májusi küldöttközgyűlés dönt. A regisztrált tagok számára éppúgy nem lehet közömbös ez a döntés, mint a szervezet számára.

A taggyűlésen hozott határozatok és javaslatok alapján kiegészült a megyei szervezet 2013-ra felvázolt munkaterve és költségvetési tervezete, amelyeket végül a

tagság egyöntetűen elfogadott. (Ezeket lásd önállóan az adott lapszámban.)

Napirenden kívüli hozzászólásként bírálat illette a könyvtári hét központi szervezését, amiért a nyugdíjas kollégák nem kapnak meghívást a **József Attila Megyei és Városi Könyvtárban** tartott nyitórendezvényre. A kritika megerősíti, hogy az aktív munka befejezésével a szakma iránti érdeklődés nem szűnik meg, nyugdíjasainkra megbecsülésük mellett nagyobb figyelmet kell fordítani! 2013-ban - többek között - ez az egyik kiemelt feladata a megyei szervezetnek. A taggyűlésen elhangzott teljes beszámoló és jegyzőkönyv hozzáférhető a **Komárom-Esztergom Megyei Szervezet** honlapján (www.mkekemsz.hu), illetve a szervezet székhelyén.

*Kissné Anda Klára
(MKE KEMSZ titkár, JAMK, Tatabánya)*

**A z M K E m e g y e i
s z e r v e z e t é n e k 2 0 1 2 . é v i
t e v é k e n y s é g e**

A megyei szervezetnek az elmúlt évben is sok feladattal kellett megbirkóznia, szerteágazó és tartalmas tevékenységet végzett. Ezek egy része valódi sikerélményt jelentett a tagoknak (kitüntetések, kirándulás), más része a szervezet fennmaradását és propagálását szolgálta (taglétszám növelése, szórólapos ismertető, részvétel a tatabányai civil napon). Ám a legtöbb munkát mindig az jelenti, hogy a magunk vagy a szervezet nevében mit, milyen mértékben vállalunk fel az MKE feladataiból? Tudunk-e reagálni a könyvtárakat és könyvtárosokat érintő kérdésekre, a folyamatos változásokra? Hallatjuk-e hangunkat és eljuttatjuk-e javaslatainkat az egyesület vezetéséhez, hogy kompetens szakmai szervezetként megtehesse a szükséges lépéseket a jogalkotók és fenntartók felé?

Negyedévente többen és több ízben képviselték a szervezetet az **MKE** tanácsulésain, a delegáltak aktívan

vettek részt a PR, valamint az **Ügyviteli-gazdálkodási Munkabizottság** munkájában és az **Országos Könyvtárügyi Konferencián**. Van tagunk az **MKE Ellenőrző Bizottságában**, és a **Gyermekkönyvtáros, az Olvasószolgálati Szekcióban**, valamint a **Helyismereti Könyvtárosok Szervezetében**, akik számára nem csak regisztrációt, hanem tevékeny részvételt, a saját munkavégzés során is megtérülő hasznot jelent ez. Összességében elmondható, hogy tettünk azért, hogy az **MKE** hatékonyabban, nagyobb presztízzsel tudjon fellépni, jogszabályszerűen működni. Mi is tettünk hozzá valamit a következő hét év szakmai munkájának feltételeit, irányát és feladatait meghatározó könyvtári stratégiához.

A tavalyi évben az ötvenöt egyéni és két testületi tagot számláló szervezet érdekképviselet terén a nyergesújfalui **Ady Endre Művelődési Központ és Könyvtár** intézményvezetői pályázatának szakmai véleményezésében vett részt. Néhány helyen szükségessé vált a fellépés a tagkártyával érvényesíthető múzeumi kedvezmény elfogadásával kapcsolatban.

A kapcsolatok nem bővültek annak ellenére, hogy a Szervezet 83 alkalommal adott hírt magáról különböző csatornákon keresztül (szervezeti életről, valamely tagról, programon tartott előadásról, beszámolókból, felhívásokban), és elkészült a Szervezetet és az Egyesületet bemutató szórólap. A **Tatabányai Civil Napon** való részvétel nem hozott újat, a **Komárom-Esztergom Megyei Civil Információs Centrum** tevékenységével eddig csak ismerkedett a szervezet. Kérdés, hogy a könyvtári profiltól eltérő civil szervezetekkel lehet-e együttműködni egy közös projekt, vagy valamilyen civil összefogás terén. A határon túli könyvtárosokkal tavaly nem sikerült kapcsolatot felvenni.

A saját díj, illetve kitüntetés anyagi forrás híján ugyan megrekedt az ötlet szintjén, de több országos szakmai elismerésre történt jelölés és felterjesztés (**Prima Primissima Díj** - Magyar irodalom kategória, **Szinnyei József-díj**, **KTE Emlékérem – Életműdíj**), tagjaink közül ketten is (Takács Anna és Tanczerné Jakus Emőke) megérdemelten vehették át kitüntetésüket. A **Vándorgyűlés** részvételi támogatásához sajnos kevés volt az egyesületi ajánlás.

2012-ben a Szervezet pályázati tevékenységét az anyagi források és a bekért információk hiánya gátolta. Az

adminisztráció így sem volt kevés a tagnyilvántartás, a központ felé nyújtott szöveges és pénzügyi adatszolgáltatás, a beszámolók, a nyilatkozatok és a javaslatok miatt.

2012-ben az **MKE** gyermekkönyvtári munka támogatására indított tanfolyamán ketten vettek részt Pécsen, míg a Szervezet a webszerkesztő workshop keretén belül három alkalommal nyújtott lehetőséget továbbképzésre. A **tatabányai Városi Könyvtárral** közös programról elmondható, hogy mind előadók, mind résztvevők tekintetében országos tapasztalatcserévé nőtte ki magát, ezért témáit és tartalmát tekintve célját újra kell fogalmazni, s mindemellé egy új, a lényegéhez jobban illő nevet választani.

<https://sites.google.com/site/mkekemszwebszerkesztoworkshop/>.

Az **MKE 44. vándorgyűlésén**, Győrben szervezetünk tizenhárom tagja vett részt. Az éves nagy kirándulás során a keszthelyi **Helikon Könyvtárat és kastélyt**, valamint a sümegi várat látogattuk meg.

Az egyéni és társas kulturális igények kielégítését 2012-ben

egy színházbérlet szolgálta a **Jászai Mari Színház, Népház** (Tatabánya) hat előadására.

A testületi tagok a számukra nyújtott szervezeti

támogatást saját rendezvényeiken használták fel: a **dorogi Arany János Városi Könyvtár** a könyvtári hét gyermekprogramjára, a **tatai Móricz Zsigmond Városi Könyvtár Telegdi Ágnes** meghívására fordította.

Sajnos nem minden teljesülhetett a 2012-re tervezett feladatokból és programokból. Többek között forráshiány miatt maradt el több workshop. A megyén belüli tapasztalatcsereként Almásfüzitőre szervezett szakmai nap, vagy a múzeumok szakmai napjára tervezett közös múzeumlátogatás az időjárás és az egyéb programok miatt hiúsult meg. Csekély igény mutatkozott a **Budapesti Nemzetközi Könyvfesztiválon** való részvételre, de hiányos a tagok visszajelzése az **MKE** egyéb rendezvényein, szakmai napjain történt megjelenésről is. A vándorgyűlésen és a **Könyvtáros Klub** programjain sem jelent meg önállóan a Szervezet.

A könyvtári hét egyesületi délutánja már az előző évben is kevés résztvevőt vonzott, holott ez lehetett volna az egyik eszköze a nyugdíjasokkal és a fiatal pályakezdekőkkel történő intenzívebb kapcsolatfelvételnek, figyelmük felkeltésének. A Szervezet megkeresésére nem reagáltak azok a megyén belüli könyvtárak, akikkel amúgy sincs kapcsolat. Céljaink, programunk megvalósításához további támogatókat nem sikerült szerezni.

A tagság részéről érdemi hozzászólás nem érkezett a véleményezésre adott anyagokhoz (új könyvtári törvény, Alapszabály módosítás, kitüntetések), ahogy a vezetőségnek sem sikerült pótolnia a hiányzó (írártári, pénzügyi/pénzkezelési) szabályzatait, a megyei könyvtárral kötött megállapodási szerződését. Humán erőforrás hiányában nem készült igényfelmérő kérdőív a Szervezetről, ill. az egyesületről, és nem sikerült feltölteni a megyei egyesületi képtárházhoz beérkezett képeket. Mindez módosításra szorul és beépül a 2013. évi munkatervbe.

A kommunikáció a titkárral közvetlen. A Szervezet honlapja (www.mkekemsz.hu) vagy a *KemLib* egyesületi rovata naprakész, folyamatos információkkal szolgál. A vezetőség tagjai nyitottak az észrevételekre, valamint örömmel fogadják és várják a szervezeti munkába szívesen csatlakozókat is.

Kissné Anda Klára

(MKE KEMSZ titkár, JAMK, Tatabánya)

Rövid összesítés az MKE megyei szervezetének 2012. évi pénzügyi helyzetéről

2012. során keletkezett bevételek:

- **197500,- Ft** Tagdíjak: 2012. évi és 2013. évi előleg
- **77000,- Ft** Támogatások: adományok, részvételi díjak, tagdíjon felüli befizetések, színházbérlet igénylése.
- **228,- Ft** Kamatbevétel a folyószámlán
- Összes bevétel: 274728,- Ft**

2012. során keletkezett kiadások:

- **37163,- Ft** Anyagi jellegű ráfordítás: irodaszer/nyomtatvány, nyomtatási-, posta- és bankköltség, könyvelési díj. (Könyveléshez számla nem érkezett!)
- **27720,- Ft** Támogatás: vándorgyűlés
- **148927,- Ft** Útiköltség: kirándulás, képviselő, előadók.
- **16199,- Ft** Vendéglátás, reprezentáció: taggyűlés, workshopok.
- **71400,- Ft** Egyéb ráfordítások: tagdíj továbbutalása, színházbérlet, testületi tagok és könyvfesztivál támogatása.
- Összes kiadás: 301409,- Ft**

Nyitó pénzkészlet 2012. 01. 01-én: 97145,- Ft

2012. évi bevétel: 274728,- Ft

2012. évi kiadás: 301409,- Ft

Egyenleg 2012. 12. 31-én: 70464,- Ft

Egyéb pénzeszköz 2012. 01. 01-én: 102592,- Ft

Évközi kamat: 5390,- Ft

Takarékszelvény 2012. 12. 31-én: 107982,- Ft

Az MKE KEMSZ 2013. évi munkaterve

2013-ban a Szervezet további működését a módosított *Alap- és Ügyrendi szabályzat*nak megfelelően szükséges biztosítani. A májusi küldöttközgyűlés után várható a közös gazdálkodási-ügyviteli rendszerre történő átállás, melynek következtében fokozott figyelemmel vezetendők a nyilvántartások, és a megnövekedett adminisztráció mellett elsajátítandó a pénztárprogram kezelése is. Módosításra szorúlnak, ill. a Szervezet hiányzó szabályzatait, valamint az együttműködési megállapodásokat el kell készíteni.

A szakmai-tartalmi munka terén a tagság javaslatait figyelembe véve:

- Új elnevezéssel, újrafogalmazott célokkal folytatódik a webszerkesztő workshop.
- A határ menti kapcsolatok felelevenítése és a szakmai tapasztalatcsere kettős céljából a 2013. évi kirándulás **Gúta – Szimő – Érsekújvár – Ógyalla – Martos –**

Izsa érintésével szerveződné. Dorogi indulással és komáromi határátlépéssel ad lehetőséget a minél szélesebb körű csatlakozásra.

- A megyén belüli kapcsolatok ápolására, tapasztalatcserére a **Petőfi Sándor Kulturális és Szabadidőközpont**, a **Községi és Iskolai Könyvtár** lesz vendéglátó Almásfüzitőn. A program kiegészül az **Azaum Római Táborban** kínált lehetőségekkel.

- Az egyéni tagok kulturális igényeit a **Jászai Mari Színház**, **Népház** előadásaira a 2013/2014. évadban két színházbérlet szolgálja. Az eddigi gyakorlat és feltételek szerint lehet rá jelentkezni, de külön kérés esetén biztosítható szólójegy is.

- A közös, csoportos kulturális igények kielégítése céljából figyelemmel kísérjük az országos múzeumok szakmai napjait.

- Egyénileg és a Szervezetet képviselve veszünk részt az **MKE**, az **MKE** szervezeteinek és szekcióinak rendezvényein, konferenciáin, kirándulásain, tanfolyamain.

- Lehetőség szerint lehet jelentkezni az **MKE** 2013-ban meghirdetett továbbképzésére.

- A tagok megjelennek a **XX.**

Budapesti Nemzetközi Könyvfesztivál és Könyvtáros Klub programjain, valamint az idén 45. alkalommal megszervezett vándorgyűlésen Egerben.

Meggondolás tárgya, hogy ez utóbbin a Szervezet önállóan jelen legyen-e.

- Az **Országos Könyvtárügyi Konferencia** és a munkabizottságok munkájában és a könyvtári stratégia kialakításában delegáltjai útján továbbra is részt vesz.

- A Szervezet csatlakozika társadalmi és civil rendezvényekhez, és megjelenik azokon.

- A Szervezet szellemi és anyagi támogatással részt kíván vállalni a könyvtári hét szervezésében, együttműködését ajánlja a **Megyei Könyvtárnak**.

- Minden rendelkezésére álló eszközzel támogatja a testületi tagok programjainak megvalósulását. PR tevékenysége során saját szlogent igyekszik megfogalmazni, és a megyén belüli legszélesebb körben terjesztett kérdőíven felméri az egyesülettel szemben támasztott igényeket, elvárásokat. Ezáltal megvalósulna a megyén belüli könyvtárak és társintézmények, a fiatalok és

pályakezdők figyelmének felkeltése is.

További cél a nyugdíjasok aktivizálása, program kidolgozása a kapcsolattartásra.

Együttműködési és támogatási lehetőséget próbál keresni a civil fórumokkal és más szervezetekkel.

A tagokat igyekszik bevonni a publikációs, közzétételi, szervezési, értékelési folyamatokba. A feladatok szétosztásával, az aktivitás elősegítésével lehet fokozni a sikeres és a tapasztalatok továbbadására alkalmas rendezvények és a megyei egyesületi képtárház létrejöttét. (Részletesen lásd: <http://www.mkekemsz.hu/>).

A tervezett költségvetés:

A tervezett feladatokhoz 2013-ban a Szervezet a tagdíj bevételen felül az eddigieknél nagyobb cél szerinti támogatásra, adományra számít. A 2012. évi áthozat (70 464 forint) és a bankváltással májusban megszűnő takarékszelvény (107 982 forint) együttesen 178 446 forint induló tőkét jelent.

A tagdíjmelés előrevetítette a tagok kilépését, így 198 000 forint tagdíjbevételemnél többet tervezni kockázatos.

Bevételforrást a kamatok, a workshopok és a tapasztalatcserék részvételi díjai, valamint a színházbérlet szervezeten kívüli felhasználása eredményezhet. A feltételezett szponzorációval és a kamataival növelt takarékszelvénnel együttesen mintegy ötszázezer forint áll rendelkezésre a feladatok és programok teljesítéséhez, a tagok támogatására. A Szervezet működése nem nélkülözhet anyagi jellegű ráfordításokat (írodaszer, nyomtatvány, toner, postaköltség). Ezek tervezett összege (20 000 forint) mellett a bankköltség és a számlavezetés 2013-ban többé kerül majd az eddiginél (15 600 forint), hiszen éppen az **OTP** magas számlakezelési díjai miatt változtattuk meg a pénzkezelő intézetünket. Ám ez a közös gazdálkodás miatt szükségszerű visszalépés lesz. A szervezetekre egységesen kirótt 27 %-os közös könyvelési díj (46 710 forint) sajnos esetünkben emelkedik a számla hiányában tavalýról áthozott és az idei töredékév könyvelési költségével

(30 000 forint). Jövőre viszont már csak a központnak fizetünk ezért a munkáért. Mindezt figyelembe véve

az anyagi jellegű ráfordítások címén összesen 112 310 forintot könyvelhetünk le.

Támogatásként fizet ki tagjainak a Szervezet a vándorgyűlésen való részvételre (megemelten) 40 000 forintot, s az igényelhető színházbérlet kb. 20 ezer forintba kerül majd. 10-10 ezer forinttal támogatja testületi tagjainak rendezvényeit és munkáját, míg a **Megyei Könyvtár** könyvtárheti programjára egy előadást (30 ezer forint) tervez. A rendezvényeken való vendéglátásra 13 ezer forint jut. A kirándulás, a képviselő és az előadók esetleges útiköltségét 109 ezer forintból kell fedezni. A tervezett tagdíjbevételeiből 45 ezer forint illeti meg a központot.

Kizárólag ezek tartásával teljesülhet az összesen 389 310 forint kiadás, amennyi év közben a bevételi oldalon keletkezik. Ettől eltérni csak átcsoportosítással, vagy a bevételi források növelésével lehet.

Megjegyzés:

Valakinek kevés, valakinek sok ez az összeg. A Komárom-Esztergom megyei a szervezetek sorában a középmezőnyben helyezkedik el. Vannak 30, és vannak 200 feletti taglétszámmal működő szervezetek is. Különbség a szemléletben, elhivatottságban, közösségben, és egyéni aktivitásban van. Hogy sírunk-e vagy nevetünk, az alapvetően az egyénen és a hozzáálláson múlik...

Kissné Anda Klára

(MKE KEMSZ titkár, JAMK, Tatabánya)

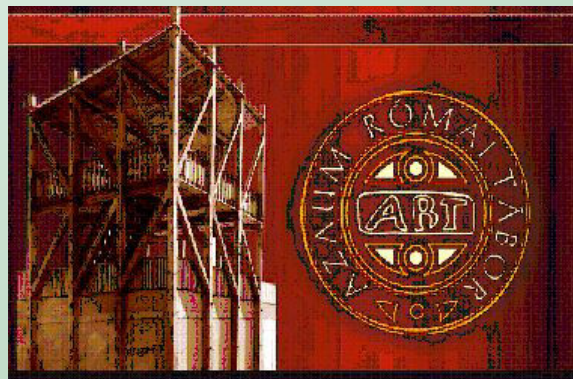
Almásfüzitői szakmai nap és egyesületi délelőtt

Az **MKE Komárom-Esztergom Megyei Szervezetének** ez évi, megyén belüli szakmai programja Almásfüzitő megismerését célozza meg, amely füzitői és izsai szabadprogrammal egészül ki.

Ideje: Május 1. (szerda), 9 órától

Program:

Látogatás és tapasztalatcsere a **Petőfi Sándor Kulturális és Szabadidőközpontban**, a **Községi és Iskolai Könyvtárban**.

A szakmai program után séta az **Azaum Római Táborba**, amely „a letűnt ókori történelem egy életre kelt darabkája. A felépült erőd őrtornyával és kézműves műhelyeivel igazi különlegesség. A történelmi témapark célja, hogy feltámassza és ápolja a római kor történelmi hagyományait, és azt minél szélesebb körben terjessze oktató, szórakoztató jelleggel. A korhű kézműves foglalkozásoktól a kemencés sütés-főzésen át a hagyományőrző rekonstruált csatáig mindent kipróbálhatnak az érdeklődők.”

Ebédünk római kori recept alapján lencses egytálétel (az eltérő igényeket jelezni szükséges!).

A Duna túlsó partján, Almásfüzitő testvértelepülésén ekkor tartják az **izsai lovas napokat**. Az érdeklődőket motorcsónakkal ingyenesen szállítják át a Dunán.

Az MKE Komárom-Esztergom Megyei Szervezete tagjai után a szervezett ebéd költségét viseli 2000 forint/fő erejéig. A programon egyéb részvételi díj nincs.

Érkezés Almásfüzitőre egyénileg, önköltségen.

Az igényeket mind az ebéd, mind a motorcsónakozás tekintetében jeleznünk kell, ezért kérjük kitölteni az alábbi adatlapot!

Sajtótájékoztató

2013. március 26-án az MKE sajtótájékoztatót tartott új webes folyóirata bemutatásával. A *Könyvtárvilág: az MKE webmagazinja* és az egyesület honlapjának megújítása, fejlesztése a **Nemzeti Együttműködési Alap** támogatásával megvalósuló projekt. A magazin célja szerint segíteni kívánja a belső kommunikációt, a

szervezetek és a tagok tájékozódását, tájékoztatását, de számít a szakmán kívüli érdeklődőkre, szimpatizánsokra is. Hagyományos értékeket képvisel, hiszen a nyomtatott sajtó webes megjelenéséről van szó, lapszámokkal, belső szerkezeti egységekre tagoltan, ISSN számmal. A *Verző* nyújtotta tartalom a több rovat, több önkéntes cikkíró bevonása következtében vélhetőleg sokszínűbbé és élettelibbé teszi majd a magazint, akár a webfelületen, akár letöltött formában.

A webmagazin és a honlap összefügg. Most lehetőség nyílik pótolni a honlap hiányosságait: regisztráció, közvetlen kommunikáció, naptár funkció stb. A dinamikus, jól működő honlap fejlesztéséhez a webmagazin az első lépés. A tesztidőszak, a feltöltés április végére lezárul, így a weblap májusban átadásra kerül. Elérhető az mke.ladon.hu címen.

A szerkesztők számítanak az észrevételekre, szívesen veszik a hozzászólásokat. Élünk is a lehetőséggel, hogy a szervezeten belüli közösségépítés, sokoldalú tevékenységünk bemutatása, a támogatók felkutatása elérje célját!

Kissné Anda Klára
(MKE KEMSZ titkár, JAMK, Tatabánya)

Tavaszi Agora Napok

Az **MKE Komárom-Esztergom Megyei Szervezete** kihasználta a lehetőséget, hogy megmutassa magát a **Tavaszi Agora Napokon**. A **Vértess Agorája** néven

megnyílt, felújított intézmény és közösségi tér 2013. április 5-én teret adott a város és a térség kulturális, művészeti intézményeinek, közgyűjteményeinek, valamint a civil szervezeteknek a bemutatkozáshoz. Április 7-én az egyesület megyei szervezete az együttműködés és a támogatás reményében szólította meg a szomszédos standok és az Agorában helyet kapott intézmények, szervezetek képviselőit. Az eredménnyel elégedettek lehetünk. Felvidéki kirándulásunkhoz a **Magyar Művelődési Intézet**, valamint **Tatabánya Megyei Jogú Város Levéltára** is hozzájárult a hazai közművelődést és a helyi értékeket bemutató kiadványok felajánlásával. A levéltár és dolgozói érdeklődését maga az út is felkeltette. Mindkét intézménnyel lehetőség nyílhat szorosabb együttműködés kialakítására.

Más jellegű partnerségre tehetnénk szert, ha a városban és a térségben élő szlovák nemzetiség baráti köreivel, hagyományörző klubjaival, civil szervezeteivel is összefoghatnánk. A határon túli, elsősorban szlovák kapcsolataink felelevenítése kölcsönös előnnyel járhat.

Bízunk benne, hogy a hosszú és zajos hétfője után a párbeszéd egyik szervezett sem szakad meg.

Kissné Anda

Klára
(MKE KEMSZ titkár, JAMK, Tatabánya)

Vándorgyűlés-előzetes

Az **MKE 45. vándorgyűlése** Egerben 2013. július 18-20. között kerül megrendezésre

Szabad tudásáramlás, egyenlő hozzáférés – Könyvtárak az európai állampolgárokért címmel a kor kihívásait, törekvéseit

veszi számba. Szervezői az **MKE Heves Megyei Szervezete**, a felújított **Eszterházy Károly Főiskola** és a **Bródy Sándor Megyei Könyvtár**. A konferencia helyszíne a főiskola, a kiállítás az intézmény aulájában lesz.

A gyermekkönyvtár *Diskurzus* címmel külön módszertani napot szervez ebéddel. Erre a programra csak tizenöt főt tudnak fogadni a jelentkezés sorrendjében.

A szekcióprogramok még alakulnak, a www.vandorgyules-eger.ektft.hu oldalon folyamatosan töltik fel az új információkat. Programlehetőséget jelent a fáklyás felvonulás az egri várban. Fakultatív reggeli programként ima, úszás, vízi-zoomba adódik. Kínálnak könyvtárlátogatásokat, líceumtúrát a felújított főiskola épületében, és ne feledkezzünk meg a szabadtéri színházi előadásokról sem.

A baráti találkozó a plenáris ülés helyszínén lesz játékos meglepetésekkel, borkóstolással.

A szekcióprogramokon túl hét túra közül lehet választani:

Noszvaj, pincelátogatás ; Tisza-tavi Ökocentrum-Poroszló, csónakázással ; Bélapátfalva, kisvasút, erdei múzeumok, lipicai kiállítás ; zenés ebéd, barlanglakások megtekintése ; vártúra ; a Bükk természeti szépségei, tájház ; Gemenci kirándulás idegenvezetővel.

Olcsó szállást (3.500 Ft-tól) a főiskola kollégiumában vagy sportos kollégáknak a főiskola apartmanházaiban tudnak biztosítani. Ez utóbbihoz indítanak kör-(hegy)buszjáratokat. Belvárosi szállást jelent a **Szent János ház**, vendégház és az **Érseki Szent József Kollégium**. Mivel Eger fő turisztikai célpont, a hotelek (13.500-18.000 Ft + ÁFA) május elejére kérnek visszajelzést a szervezőktől.

Valamennyi kollégiumban és hotelben van reggeli. Ebéd és vacsora a **Szent János házban** és a főiskolán adott. Kedvezményes regisztrációra 2013. április 15-től május 17-ig lesz lehetőség a vandorgyűlés honlapján.

A vandorgyűlésen való részvétel támogatásához az **MKE Komárom-Esztergom Megyei Szervezete** 40.000 forintot különített el, amely a jelentkező tagok száma szerint oszlik meg. Ezért kérjük, hogy a részvételi szándékról a titkárt (kissne.anda.klara@jamk.hu) értesítsék 2013. június 30-ig. A támogatás összege ez úton vehető át előre egyeztetett módon.

Pályázati felhívások

Könyvtár, ami összeköt

Kövér László, az Országgyűlés elnöke harmadik alkalommal hirdetett pályázatot a Kárpát-medencei fiatal magyar könyvtárosok együttműködésének támogatására. A felhívás közvetlenül itt érhető el:

http://parlament.hu/palyazat/2013/konyvtar_ami_ossze_kot.pdf. A **Könyvtári Intézet** honlapján is megjelent, olvasható.

Az év fiatal könyvtárosa díj

A fiatal könyvtárosok munkájának jutalmazására és elismerésére az **MKE** és az **IKSZ** 2000-ben díjat alapított, amelyet minden évben megpályáztat. A 35 évnél fiatalabb kollégák egy gyakorlatból származó téma még nem publikált kidolgozásával, vagy egy projekt bemutatást tartalmazó, bármilyen műfajú anyag elkészítésével pályázhatnak. Feltétel a jelöléskor az aktív foglalkoztatás könyvtáros munkakörben és legalább 3 év könyvtári munkakörben eltöltött munkaviszony. A formai és egyéb kritériumok a már kiírásra került pályázati felhívásban olvashatók: http://mke.info.hu/wp-content/uploads/2013/03/Az_ev_fiatal_konyvtarosa_Palyazati_Felhivas_2013.pdf.

A jelölési űrlap letölthető az MKE

(<http://mke.info.hu/tevekenysege/palyazatok/az-ev-fiatal-konyvtarosa/>) vagy az IKSZ

(<http://www.ikszt.hu/bpc/web.php?a=ikszt>) honlapjáról.

A beérkezési határidő 2013. május 31. Mivel a díjra a pályamunkát összeállító fiatal munkahelyének, vagy az **MKE / IKSZ** valamely szervezetének jelölnie kell, kérjük a szándékról előzetesen értesíteni az **MKE Komárom-Esztergom Megyei Szervezet** titkárát (**Kissné Anda Klára**, Tel.: 34/513-679, e-mail: kissne.anda.klara@jamk.hu).

Az elismerés ünnepélyes átadására az **MKE 45.**

Vándorgyűlés nyitó plenáris ülésén (Eger, 2013. július 18.) kerül sor. A címmel elismerő oklevél, pénzjutalom (100 e/Ft), valamint egyéb szakmai támogatás jár. Arra érdemes pályázó esetén a **Kovács Máté Alapítvány** anyagi támogatásával járó különdíj is kiadható.

2012-ben a díjat **Lencsés Ákos** *A felhasználói bizalom és a népszámlálási adatok digitális szolgáltatása* című pályamunkával nyerte el. A **Kovács Máté Alapítvány** különdíjasa **Hicsik Dóra** lett a szabadkai Városi Könyvtár magyar anyanyelvű olvasók helyzetének és az anyanyelvű tájékoztatás hatékonyság-növelésének felmérésével.

Hallgatói részvétel a vándorgyűlésen

Az **MKE** a beérkezett adófelajánlásokat a könyvtárszakos hallgatók vándorgyűlési részvételének átvállalására fordítja. Fontos eszköze ez annak, hogy a fiatalok szakmai rálátása szélesebb, tájékozottsága megalapozottabb legyen, érzékelni tudják a szakmai kihívásokat, a problémákat, hogy a látottakat és hallottakat tanulmányaik során hasznosítani tudják. A hallgatói pályázat kiírása az **MKE** honlapján (<http://mke.info.hu/>) hamarosan megjelenik, beadási határideje általában május 31. A pályázathoz az **MKE** megyei szervezete ad ajánlást.

Az **MKE**-nek a 2011. évi adó 1%-ából felajánlott összeg 84.898 forint volt, amit a fiatalok vándorgyűlésen való részvételének támogatására fordított az Egyesület.

Kérjük a Magyar Könyvtárosok Egyesülete tagjait és valamennyi Kollégát a 2012. évi adójuk 1%-ának felajánlására!

A Magyar Könyvtárosok Egyesületének adószáma: 19000895-2-41

Kitüntetések, javaslatok

Fitz József-könyvdíj

A **Magyar Könyvtárosok Egyesülete** javaslatvételi joggal rendelkezik az ágazati minisztérium által alapított és 1989 óta kiosztásra kerülő nívódíj, a **Fitz József-könyvdíj** odaítélése során. A díjat a könyv kiadója kapja a minisztérium által biztosított pénzjutalommal. Átadására rendszeresen az **MKE Vándorgyűlésén**, a nyitó plenáris ülésen kerül sor.

2013. március 26-án megalakult a Fitz-díj bizottság. A jelöléshez a könyvtáros szakma képviselőitől, a területi szervezetektől és szekcióktól várják a javaslatokat. A javasolt művekből összeállított listáról a szakmai nyilvánosság szavazatai alapján döntenek. A könyvtáros szakma által a legértékesebbnek tartott három mű részesülhet az elismerésben.

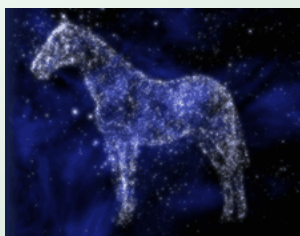
Jelölni a Magyarországon 2012-ben megjelent teljes könyvtermésből, tematikai kategorizálás nélkül lehet. A javaslatokat a **Komárom-Esztergom Megyei Szervezetnél Kissné Anda Klára** (kissne.anda.klara@jamk.hu) fogadja és továbbítja.

MKE-emlékérem

Az **MKE** 1985. óta a **Magyar Könyvtárosok Egyesületéért Emlékéremmel** jutalmazza a kiemelkedő egyesületi tevékenységet folytató tagjait. A szervezetek javaslatai alapján minden évben öt-hat arra érdemes könyvtáros veheti át a díjat. 1998 óta egy-egy olyan határainkon túl élő könyvtáros is átveheti az elismerést, aki sokat tesz a Magyarországon élő és a határainkon túl élő magyar könyvtárosok közötti szakmai és emberi kapcsolatokért.

A díj jelölésére 2013. május 31-éig van lehetőség. A díj kiosztására ünnepélyes keretek között 2013. július 18-án Egerben, az **MKE 45. Vándorgyűlésén** kerül sor.

Prima Primissima Díj

A 2003-ban alapított **Prima Primissima Alapítvány** kuratóriuma minden évben kéri az **MKE**, mint szakmai és civil szervezet jelöléseit magyar irodalmi kategóriában a díjra érdemes alkotókra. Az elismerést azok kaphatják meg, akik hozzájárultak a

magyar kultúra fejlesztéséhez, erősítéséhez, tevékenységükkel kiemelkedtek. Kategóriánként 3-3 díjat adnak át. Jelölhetők azok a magyar állampolgárságú magán- vagy hazai székhelyű jogi személyek, jogi személyiséggel nem rendelkező társaságok, társadalmi szervezetek és alkotóközösségek, akik hazánk területén tevékenykednek.

A területi szervezetek és szekciók javaslatait az elnökség továbbítja. A nyilvánosságra hozott jelöltlistáról a nagyközönség szavazza majd meg a közönségdíjast.

A javaslatokat a **Komárom-Esztergom Megyei Szervezetnél Kissné Anda Klára** (kissne.anda.klara@jamk.hu) fogadja **április 25-ig** és továbbítja. A jelöléshez

<http://primissima.hu/hu/nominate/LHNTcwiRzW> címen elérhető jelölőlapon lehet a jelöltről kért adatokról tájékozódni és azokat a megyei szervezetnek megírni.

Szinnyei József-díj

Az emberi erőforrások minisztere 49/2012. (XII. 15.) EMMI rendelete az emberi erőforrások minisztere által adományozható elismerésekről alapján **Szinnyei József-díj** a könyvtári szakterületen hosszabb időn át végzett kiemelkedő teljesítmény elismerésére adományozható. A kitüntetésre érdemes személyt az **MKE**, mint szakmai szervezet vagy a munkáltató könyvtár ajánlhatja legkésőbb **május 20-ig** a minisztériumnak. Ha a betérjesztő az MKE, a megyei szervezeten keresztül (kissne.anda.klara@jamk.hu) legkésőbb április végéig kell az elnökséghez eljuttatni a komoly, részletes, jól megírt kitüntetési javaslatot egy nem túl hosszú indoklással, a rendelet 3. és 4. sz. mellékleteivel.

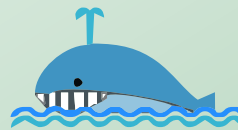
Hírek röviden

Az **MKE** honlapján elérhetők az **Országos Könyvtárügyi Konferencián** megfogalmazott tézisek és ajánlások, melyek a 2014-2021 között meghatározott könyvtári stratégia alapját képezik. A szekciók műhelyekké alakulnak, hogy a részleteket kidolgozzák. Aki részt venne a munkában, szekció megjelölésével jelentkezzen a megyei szervezetben. A tézisek itt olvashatók: http://mke.info.hu/wp-content/uploads/2013/02/TEZISEK_kozlesre_adhato_2013_02_18.pdf

Március 22-23. között *Olasóvá nevelés* címmel az MKE sikeres NKA pályázatának köszönhetően rendezett konferenciát az **Orlai Petrics Soma Kulturális Központ Könyvtára** Mezőberényben. Szervezetünket a konferencián ketten képviselték. **Erősné Suller Ildikó** beszámolója *Szervezésből jeles, köszönjük Békés megye!* címmel a *Gyereksarok* rovatunkban olvasható.

Március 26-án ülésezett a Tanács. Hosszas vita után azt az előterjesztést fogadta el a tagdíjemelésre, ami szerint a dolgozók 5.000, a nyugdíjasok 3.000 és a testületi tagok 20.000 forintot fizetnének 2014-től. A javaslatot a május 8-ára meghirdetett **Küldöttközgyűlés** tárgyalja az új *Alapszabállyal* és az *Egységes ügyviteli szabályzattal* egyetemben. A vitatott anyagok elérhetők lesznek a megyei szervezet honlapján (www.mkekemshu).

Európai Unió pályázatok nyújtotta lehetőségeink József Attila Megyei és Városi Könyvtár Tatabánya

2012 őszén könyvtárunk támogatást nyert a *Megyei Könyvtár az értő olvasásért című, TÁMOP-3.2.4.A-11/1-2012-0053* jelű pályázat megvalósítására. E projekt egyik sikeres komponense volt az androidos fejlesztés, amivel bővíthettük a könyvtár online szolgáltatásainak körét. További részeit képezte a szövegértés-fejlesztési képzésekhez kapcsolódó szükségletfelmérés – a továbbiakban szűrés -, illetve a szövegértés-fejlesztésre irányuló képzések lebonyolítása. Miután célcsoportnak a közoktatásban résztvevőket tekint a pályázat, programjaink alakításában fontos szempont volt, hogy mind az óvodások, mind az általános iskolások, mind pedig a középiskolások érintve legyenek, különös tekintettel az s.n.i.-s gyerekekre, fiatalokra. A fejlesztéseket nem csak hagyományos módon képzeltük el, szerettük volna alternatívaként a drámapedagógia nyújtotta lehetőségeket is kihasználni. Ennek megfelelően három programot indítottunk.

1. *Böngésszünk együtt!* címmel állítottuk össze beszédértés-fejlesztési képzésünket óvodás korúak részére, két nagyszerű pedagógus szakmai anyagára támaszkodva. Előadóink, **F. Mikonya Hajnalka** logopédus, gyógypedagógus és **H. Csapucha Klára** óvodapedagógus, fejlesztő pedagógus **Rotraut Susanne Berner** *Böngéssző-sorozatára* írta meg gyakorlati útmutatóit, mintegy új, fejlesztő módszert is kitalálva ezzel. A könyv a *Böngésszünk együtt!* címet viseli, innen kapta nevét a programunk. A fejlesztésbe azon 5. életévüket betöltött óvodásokat kívántuk bevonni, akik 2013 szeptemberétől kezdik majd az első osztályt. Pedagógusaink abból indultak ki, hogy az óvodások nagy részét valamilyen oknál fogva nem vizsgálják, tehát, iskolába érkezés előtt ki sem derülhet az esetleges lemaradás ténye. Ennek kiderítésére megszerveztük a „szűrést” a város peremkerületeinek 5 óvodájában. **F. Mikonya Hajnalka Dr. Gósy Mária** ún. G-O-H beszédhallást vizsgáló eszközét felhasználva 164 gyermeket vizsgált meg, majd kiválasztotta azt a 80-at, akik fejlesztésre szorulnak. A

program megvalósulása kapcsán 10 csoporttal számoltunk, a pályázati feltételeknek megfelelően 8-8 fővel. A foglalkozások során az anyanyelvi tartalmat Hajni nénivel dolgozzák fel a gyerekek, ami kiegészül a Klári néni vezette vizuális foglalkozással.

2. *Olvasó leszek!* címet viseli szövegértés-fejlesztésre irányuló képzésünk, melyet **Adorján Almási Katalin** fejlesztő pedagógus vezetésével indítottuk útjára. Tény, hogy a szövegértési hiányosság nagyon gyakori a különféle korcsoportok mindegyikében, ezért azt gondoltuk, hogy 1-2, 8 fős csoport beindítása csak csepp a tengerben. Minél több csoportra pályázunk, annál több fejlesztésre szoruló diákot zárköztathatunk fel. Ennek megfelelően 11, egyenként 8 fős csapat képzésére kértünk, és nyertünk támogatást. Egy-egy csoport egy-egy oktatási intézmény 8-8 tanulója, azonos korosztályból:

3.-4. osztályos korosztály 7 csoport,
5.-6. osztályos korosztály 1 csoport,
9.10. osztályos korosztály 2 csoport,
s.n.i.-s fiatalok 1 csoport.

Az egyes csoportok összeállításánál kértük, hogy b.t.m.-es, illetve s.n.i.-s tanulókat, fiatalokat delegáljanak az iskolák.

3. *A Játsszunk együtt!* elnevezésű drámapedagógiai foglalkozássorozatunk 4 kisosztállyal indult, a szövegértés-fejlesztés alternatívájaként. **Kovács Éva Zsuzsanna** múzeum-, és drámapedagógust sikerült megnyertük a feladatnak. Előadónk a **Döbrentei Ildikó** tollából született *Égből pottyant mesék*re alapozta „tananyagát”.

Programjaink befejeztével, a nyár folyamán táborokkal tesszük teljessé képzéseinket. Az óvodások *Böngéssző* táborban, az iskolások drámatáborban, illetve 3 turnus szövegértés táborban élvezhet egy-egy tartalmas hetet. Mindhárom program kapcsán kötelező elem a bemeneti és kimeneti mérés, amelynek igazolnia kell az előrehaladást; visszafejlődés, stagnálás nem elfogadható. A siker biztosítéka, hogy elhivatott, megbízható, szakterületükön kiváló hírnévnek örvendő pedagógusok

álltak az ügyünk mellé, akik már a pályázatírás szakaszában is nagy szakmai segítséget nyújtottak kollégáinknak. Irányításuk alatt 16 intézmény 200 neveltje formálódik, - s ahogyan a visszajelzések is igazolják - gyarapodik.

2012 a nyertes pályázatok éve, hiszen a fentebb említett projekten kívül a *TÁMOP-3.2.13-12/1-2012-0195-ös* kódszámú, *A Megyei Könyvtár és az oktatási-, nevelési intézmények összefogása a tudásbővítés érdekében* című pályázatnak is örülhettünk (szintúgy az „*Ovass velünk, olvass többet!*” *TÁMOP 3.2.4.B-11/1-2012-0003* kódszámú regionális pályázatunk, melyben kollégánk, **Nász János** nevével fémjelzett ÖKO előadás-sorozatunkkal vagyunk érdekelték.)

Jelen pályázatunk esetében 2 olvasási vetélkedőt indítottunk *Mese, mese, mátká*, illetve *Olvasd velünk!* címmel az 1-2.-os, illetve 3-4. osztályos iskolások részére. Mindkét program a végéhez közeledik, népszerűségét a több száz beküldött feladatlap mutatja. Az első 20-20 legjobb gyermekolvasó részt vehet *Mendégélő* című jutalomtáborainkon, a további nyertesek értékes könyvjutalomban részesülnek majd. A 2013. június 3-i eredményhirdetés is két etapban zajlik, vendégelőadóink is a pályázati támogatás „hozádekái”: **Anga Mária** költő, meseíró – mesemondó; illetve **Bosnyák Viktória** író előadásaival örvendeztetjük meg vendégeinket. Zenei témában 3 témanapot tartalmaz a projekt. Ezek mindegyike 4 előadást foglal magában. *Ráhangoló I.* – *Csalamádé* című programunk célkitűzései között szerepel a szimfonikus zenekarban használt hangszerek megismertetése, valamint a klasszikus zenei élmények befogadására való képesség megalapozása, vizuális foglalkozással kiegészítve a komplexitás jegyében. *Ráhangoló II.* – *Mesélő* hangszerek című témanapunk ismerkedés a muzsika világával. Az előadássorozat kisiskolás résztvevői a népszerű gyermekdarabok mellett bepillantást nyerhetnek a különböző zenei korszakokba is. A koncertsorozatok ötletgazdái **Ocskai Gabriella** és a **Tatabányai Szimfonikus Zenekar**, a *Csalamádé* vizuális foglalkozásait **H. Csapucha Klára** vezeti. Muzsika lakik abban címet viseli a hangszer simogató és hangszerkészítő témanapunk, amely a ”zene keltés” egyszerűségét és nagyszerűségét hozza közelebb a hallgatóság számára. Megálmodója és kivitelezője **Bussy**

Gábor előadóművész.

Napjaink súlyos problémájára összpontosít drogprevenciós előadássorozatunk, **Klobusitzky György** mestertanárral, a **Nemzeti Közszerződési Egyetem** munkatársával. A 120 perces előadás a különböző korosztályokra építve színesen, látványosan kidolgozott. A program 3 alkalomból tevődik össze.

Tehetséggondozó szakkör kategóriában (*Angol kisköcs*) két középiskola 10-10 tehetséges angolját készíti fel a sikeres nyelvvizsgára **Vankóné Parajdi Krisztina** nyelvtanár, a 2012-1013-as tanév folyamán, tömbösített formában, heti 1-1 alkalommal.

Rendhagyó irodalomóra sorozatunk a középiskolások érettségire való felkészülését segíti, tematikájában kapcsolódva az irodalmi érettségi tételsor utolsó tételéhez. Új Forrás folyóirat szerkesztői, **Jász Attila**, **Monostori Imre** és **Szénási Zoltán** vendégei havonta egy alkalommal töltik meg az olvasóteret, alkalmanként kiegészítve egy-egy témának megfelelő kortárs szerzővel, akit mindig a folyóirat aktuális lapszámából választanak ki.

Szűkebb és tágabb környezetünk, városunk múltjának, történeti értékeinek, megismertetése könyvtári foglalkozások keretében, általános és középiskolás célközönség számára – ez a célja helytörténeti előadássorozatunknak, melyet helytörténész kollégánk, **dr. Horváth Géza** vezet. A hagyományok átörökítéséért, a helyi értékek megismertetéséért, a rendszerváltás után született nemzedékek identitástudatának erősítéséért indított programsorozat 24 alkalmat foglal magában, 150 résztvevővel.

A pályázat által nyújtott lehetőségek egyikeként a témahetek tábori formában is szervezhetőek voltak. Fantáziánk nem is nagyon szabott gátat semmi, talán csak a fizikai teljesítőképességeink határai. Alsó tagozatosok számára készült a *Mi kicsoda – barangolás a gyermekkönyvtár állományában* című napközis táborunk terve, mely tematikájában az adott korosztály érdeklődési köréhez igazodik, ún. csillagászat, növény-, és állatvilág, paleontológia, játékos fizika stb. A felső tagozatosok megismerkedhetnek szűkebb hazánk értékeivel, vándortábori keretek között (*Varázslatos Magyarország*), a következő úti célokkal, a teljesség igénye nélkül: Csákvár – Esterházy-kastély, Fazekas Emlékház; Majk – Kamalduli Remeteség, Cuha-völgy, Kisbér – Mini-Magyarország,

Ásár – Mini skanzen, Komárom – Monostori Erőd, Kislőd. Szintén felső tagozatos kedvezményezettek örülhetnek a Dunaalmási Lovardába tervezett Együtt a múlt nyomában c. honismereti táborunknak, melynek különlegessége, hogy naponta más-más korban ébredhetnek a résztvevők. Korabeli ruhákban, korabeli ételeket fogyasztva, korabeli tevékenységekkel.

Könyvtárunk szellemiségét a leginkább tükröző, *Fedezd fel a Gerecsét!* –elnevezésű természetismereti, és kutató táborunk **Nász János** nevéhez fűződik. Célja a környezettudatosságra nevelés, és ebben kapcsolódás az iskolán kívüli neveléshez, de az iskolákhoz, valamint kulturális intézményekhez így a könyvtárakhoz is. A fenntartható, természet közeli életmód átélése, a vidék, teremtő erejének megéreztetése.

Projektünk 79 programsorozatot tartalmaz 14 témakörben. Összesen 253 előadás, foglalkozás, rendhagyó irodalomóra, és 8 tábor várja a partnerintézmények óvodásait és tanulóit, melyeken terveink szerint 5.000-5.200 (jórészt visszatérő) látogató fordul meg. (Csak a táborainkat tekintve, a szövegértéses projekttel együtt mintegy 300 gyermek ingyenes nyári táborozását tesszük lehetővé!)

Erősné Suller Ildikó, (JAMK, Tatabánya)

„A komolyság igyekszik a játékot kizárni, de a játék nagyon is magába foglal komoly mozzanatokot. A játék tágabb fogalom a komolyságnál.”

Huiga

„Játszunk együtt!”

**Drámapedagógiai foglalkozások a könyvtárban
(TÁMOP-3.2.4.A-11/1-2012-0053)**

A projekt 8-10 éves gyermekekkel, négy tatabányai iskola: a **Móra Ferenc Általános Iskola**, a **Hermann Ottó Általános Iskola**, a **Sárberki Általános Iskola** és a **Szent Margit Általános Iskola** tanulóinak bevonásával, havonta két alkalommal megtartott drámapedagógia órák keretében valósult meg.

A foglalkozások vezetője **Kovács Éva**, drámapedagógus. A találkozások legfőbb feladata a szövegértés fejlesztése, fokozott figyelemmel a

beszédkésztség, az íráskésztség és az olvasási készség erősítésére. A **József Attila Megyei és Városi Könyvtárban** megtartott drámaórákon a drámapedagógiai módszerek az élmények megszerzése mellett, a gyermekek már meglévő tapasztalataira építenek, számítva a kíváncsiságra és a fantáziára.

A kisiskolások számára is felfogható hatások segítik és kiegészítik az iskolákban megszerzett ismereteket, de egyúttal teret adnak az önkifejezésnek.

Döbrentei Ildikó: *Égből pottyant esti mesék* című kötetének meséit dolgoztuk fel együttolvasással, közös játékkal, és egyéni vélemények megfogalmazásával, játékos formában. A gyermekek meglepően érett módon, őszinte érdeklődéssel, fantáziával tették tanúbizonyságot.

A könyvtári környezet élményt és külön alkalmat jelentett, hiszen a drámafoglalkozások kiegészülhettek a gyermekkönyvtári polcon való böngészéssel, beiratkozási és kölcsönzési lehetőséggel.

Megismertethettük a gyermekeket a könyvtárhasználat tudnivalóival, és a tanulók eljuthattak a könyvtári munka olyan helyszíneire, amelyek a „hétköznapi” olvasó számára ritkán elérhetők: raktárakba, belső terekbe.

A záró foglalkozásokon kérdőív formájában őszinte véleményt kértünk a résztvevőktől arról, hogy hogyan érezte magát, és ajánlaná-e másoknak is ezeket a foglalkozásokat.

A véleményekből szívesen idézünk:

„Nagyon jól éreztem magam, mert sok jót tanultam, és azért is, mivel foglalkoztak velem.”

Ajánlom, mert más is sokat tanulhat, és jól érezné magát.”
„Nagyon jól, mert nagyon szórakoztató és a mesék is szuperek.”
„Nagyon szeretem a könyvtárat, mert itt sokat lehet tanulni, és minden könyvet meglehet találni.”
„IGEN!!!! Mert nagyon szórakoztató, és tanulni lehet a mesékből.”
„Nagyon jó volt a csoportmunka.”
„Jól éreztem magam, mert tanultam és még jól is éreztem magam.”
„Igen, és azért mert így mindenki jól érzi magát, és még tanul is.”
„Jól, mert itt olvasnak mesét és játszunk, soha nem unalmas, mindig történik valami vicces a mesékben.”
„Igen, sokat játszunk, érdekes, egy szóval: tök jó!”
„Jól éreztem magam, mert én szeretek olvasni, és itt jó élményszerű könyveket olvashatok.”
„Jól éreztem magam, mert sokat foglalkoztunk meg játszottunk, ez volt életem legjobb dolga.
„Igen, mert nagyon jó ez a könyvtár a világon, meg nagyon sok a könyv és a legtöbb nagyon jó.”

Acsády Árpádné
(JAMK, Tatabánya)

Húsvétoló

A gyermekek nagy öröme, a közelgő húsvét alkalmából ismét kézműves foglalkozásra vártuk a kicsiket és nagyokat a tatai Móricz Zsigmond Városi Könyvtár gyermekkönyvtárába. Az időjárás ugyan nem árulkodott az ünnep közeledtéről, de azért a gyermeki szívekben március 13-án már tavasz volt.

A szülők, tanító nénik éppúgy élvezték a vágást, ragasztást, színezést, mint a kicsik. S, hogy melyik volt a legnépszerűbb figura, amelyet készítettek? A tojástartó kiskosár és a táncoló csirke sikere töretlennek bizonyult. A kisebbek hungarocell tojásokat díszítettek filctollal, sőt, még húsvéti üdvözlőlapot is alkottak a fiatalok: ezeket a családtagoknak címezték, többek között a következő felirattal: Apa, Anya, szeretlek!

A legnehezebb és legtöbb türelmet kívánó kézműves alkotás a csíkos tojás készítése volt. A kifűjt, ragasztóval bekent tojásra szorosan feltekertük a melírozott hímzőfonalat. A nagyobbak közül volt, aki a tavalyi foglalkozás után, most is nekilátott az időigényes munkának. Mint mondták, megérte a fáradozást, mert csodálatosan rajzolódtak ki a színes alapon a fehér csíkok.

A mintegy két órás foglalkozással ünnepi pillanatokat varázsoltunk könyvtárunkba, amely bizonyára kitart húsvétig. Reméljük, hogy az időjárás most már tavaszra fordul, és bízunk abban is, hogy a nyuszi idén nem csizmában érkezik.

Goldschmidt Éva (MZSVK, Tata)

Madarak és Fák Napja Országos Verseny 2013.
Komárom-Esztergom megyei területi döntő
József Attila Megyei és Városi Könyvtár
Gyermekkönyvtára
2013. március 22.

A Pro Vértes Természetvédelmi Közalapítvány 2010 óta minden tanévre meghirdeti a **Madarak és Fák Napja Országos Versenyt**, amelyre 10-14 éves tanulókból álló háromfős csapatok jelentkezhetnek.

A verseny célja: versenylehetőség biztosítása a természet iránt érdeklődő fiataloknak három fordulóban. Az első megmérettetés saját intézményben, a második a területi fordulókön történik, egy időben az összes területi helyszínen, feladatlapok kitöltésével.

A területi versenyek győztesei végül az országos verseny helyszínén két napos megmérettetés keretében Boglártanyán, az erdei iskolában adnak számot a tudásukról.

A Komárom-Esztergom megyei területi forduló helyszíne 2012 óta a **József Attila Megyei és Városi Könyvtár Gyermekkönyvtára**.

A felkérés a könyvtár munkatársa részére a főszervezőtől, **Aczél Gergelytől** érkezett, amelyet minden évben örömmel fogadunk, hiszen a természet szeretetére, a környezet megóvására való nevelés könyvtárunk kiemelt törekvése.

Az idei verseny 18 hazai és egy erdélyi területi helyszínen került megrendezésre.

A szervezés kiemelkedően jól sikerült, hiszen 99 gyerekkel többen jelentkeztek, mint tavaly.

A tizenkilenc helyszínre összesen 128 csapat nevezett, ami azt jelenti, hogy idén 384 gyermek vett részt a versenyen. Egy svájci pályázat tette lehetővé, hogy egyre több iskolába eljusson a versenyfelhívás, a költségek térítését a szervező vállalta.

Örvendetes, hogy határon kívüli magyar gyermekek számára is elérhetővé vált a megmérettetés, hiszen a verseny Erdélybe is eljutott. Könyvtárunkban január óta tartó szervezés eredményeként négy csapatban 12 fiatal mérte össze tudását: az Árpád Gimnázium, az esztergomi Árpád-házi Szent Erzsébet Középiskola, a Bárdos László Gimnázium és a Dózsa György Általános Iskola tanulói,

akik mindannyian lelkes környezetvédők.

A győztes végül az Árpád Gimnázium **Póta Fruzsina, Tanács Viktória és Pribéli Levente** alkotta csapata lett 86 ponttal.

A továbbjutók által elért pontszámokat tekintve figyelemre méltó a tatabányai diákok eredménye, hiszen 85,8-es átlaggal zárultak a területi döntők.

Reményekkel telve indulhatnak tehát az MNF országos döntőjén, amelyre 2013. május 10-11-én kerül sor.

Jó felkészülést kívánunk a csapatnak és a felkészítő tanárnőnek, **Magyariné Sárdinecz Zsuzsannának!**

Acsády Árpádné

(MNF területi szervező, JAMK, Gyermekkönyvtár, Tatabánya)

Szervezésből jeles, köszönjük Békés megye!

Rendkívül tartalmas olvasáskonferenciát rendezett 2013. március 22-23-án a mezőberényi Orlai Petrics Soma Kulturális Központ könyvtára a **Magyar Könyvtárosok Egyesületével** karöltve. Az *Olvasóvá nevelés – jó gyakorlatok a könyvtárszakma eszköztárából* címet viselő program az **NKA** jóvoltából, sikeres pályázat útján került megvalósításra.

A **Bartos Éva, Kardos Ferenc, Bartók Györgyi, Pallagi Mária, Budavári Klára, Boldizsár Ildikó** alkotta előadói „gárda” számos aspektusból, de a tárgyra fókuszálva járta körül a témát, így nyújtva kerek egészet a hallgatóságnak – köszönet a szervezőknek! Kiemelni tulajdonképpen egyik előadást sem tudnám, hiszen egyformán sokat nyújtott **Bartos Éva** (Könyvtári Intézet ny. igazgatója) összefoglalója a könyvtárak időszakosan változó feladatköréről, mint **Kardos Ferenc** (Halis István Városi Könyvtár, Nagykanizsa) tapasztalatai a roma könyvtáros által nyújtott értékminta hatásairól a roma és nem roma olvasókat tekintve, vagy a **Pallagi Mária** (OPSKK) és **Budavári Klára** (MKE **Gyermekkönyvtáros Szekció** alelnöke) által felvonultatott jó példák, jó ötletek tárháza. Talán mégis: **Boldizsár Ildikó**t emelném ki, hiszen ő egy rég várt találkozás! A gyermekkönyvtárosnak az ő neve fogalom. Ha úgy tetszik: szakíró, előadó, meseterapeuta. Végre előben! Tekintve, hogy egy hosszú, tartalmas nap utolsó előadója volt, egy mesével indított, ami felfrissítette a fáradt hallgatóság figyelmét. Mondanivalója rávilágított néhány fontos momentumra, ahol a pici gyermekből olvasó vagy „nem olvasó” válik. (Ugyanakkor néhány tévedésre is, amit nem árt tudnunk!) Kiegészítő szakmai programként másnap Békéscsabára látogattunk. A Csaba Gyöngye Kulturális Központ, a Munkácsy Múzeum és a Békés Megyei Könyvtár szerepelt az úti céljaink között. Igazán jól megszervezett, nagyszerű szakmai programokkal tűzdelt, teljes körű ellátást nyújtó konferencián vehettünk részt, amihez nagymértékben hozzájárult a helyi kollégák vendégszeretete, kedvessége és profizmusa.

Erősné Suller Ildikó (JAMVK, Tatabánya)

Agora Napok – ahogyan mi láttuk (magunkat)

A 2013. április 6-7-i hétvégén egy nagyszerű lehetőségként, számos megyebeli kulturális intézményhez hasonlóan, a **József Attila Megyei és Városi Könyvtár** is bemutatkozhatott a nagyközönség előtt a **Tavaszi Agora Napok** keretében. A galérián lévő standunkon túl megkaptunk egy darabot a múzeum területéből, amit mi, gyermekkönyvtárosok barátságos kuckóvá alakítottunk. A könyvtár logóját puzzle formájában kapták az apróságok, s amint összerakták, ajándékot kaptak. Kisiskolások a népmesékkal kapcsolatos tudásukat tesztelték, a nagyobbak irodalmi játékot tölthettek ki. A helyes megfejtők között értékes könyvcsomagokat sorsoltunk ki vasárnap délután.

Papírszínházi előadásaink alkalmával a *Mébkirálynő* és a *Béka király* című meséket láthatták az érdeklődők, melyeket a témához kapcsolódó kézműves foglalkozás egészített ki. Látogatóink rajzolhattak, színezhettek, játékos feladatokat oldhattak meg. A totyogó korúaknak külön szőnyeget biztosítottunk bébi játékokkal. A nagyobbacska-knak fejlesztő játékokat kínáltunk, amelyek egyértelmű sikert arattak, amit mi sem bizonyít jobban, minthogy a szülők is bekapcsolódtak, együtt játszottak csemetéikkel. Nyelvi fejtörőkkel invitáltuk játékba a kezdetben vonakodó, gyermekeiket váró szülőket, sikeres válaszaikért egy-egy gyermekfolyóirat korábbi számainak örülhettek.

Otthonos, családias légkörben zajlott a rendezvény: kicsit közelebb kerültünk olvasóinkhoz, illetve -reményeink szerint- jövődöbeli olvasóinkhoz.

Rendezvényünk sikeres lebonyolításáért köszönet illeti a tájékoztató csoport és a gyermekkönyvtári csoport kollégáit!

Erősné Suller Ildikó (JAMK, Tatabánya)

Tavaszi Agora Napok - Gyermekkuckó Képgaléria

K^eMLIB

Kedves Olvasók!

A mostani összevont számban kissé eltérek a megszokott ritmustól, hiszen beszámolok az idei Internet Fiestánkról, majd egy összefoglalóban bemutatom a József Attila Megyei és Városi Könyvtár új androidos fejlesztését.

S mivel megadtuk az irányvonalat a mobilos operációs rendszerek és alkalmazások témakörével, így hírválogatásom is ezt a tárgyat járja körül.

Vitéz Veronika, rovatgazda

Így ünnepeltünk mi - Internet Fiesta a József Attila Megyei és Városi Könyvtárban

A rendezvénysorozat címében a fiesta spanyol eredetű szó, egyik jelentése: ünnepi mulatság. Az **Informatikai és Könyvtári Szövetség – a Nemzeti Kulturális Alap** támogatásával – immár 14. alkalommal szervezte meg az internetezéssel kapcsolatos „mulatságát”

2013. március 20-27. között, melyhez a **József Attila Megyei és Városi Könyvtár** is örömmel csatlakozott. Hogy mit is takar ez az ünnep? A Szövetség célja minden évben az, hogy könyvtáraink minél nagyobb számban jelentkezzenek az említett programsorozathoz, és keretén belül olyan rendezvényeket szervezzenek, melyek széles körben terjesztik a világháló által nyújtott lehetőségeket. 2013-ban kiemelt szerepet kapott a közösségteremtés, az internet praktikus szolgáltatásainak bemutatása (pl.: internetes vásárlás, jegyrendelés, e-ügyintézés, e-learning, internetes játékok). Ennek tükrében a **József Attila Megyei Könyvtár** két tanfolyamot bonyolított le e témakörökben. Március 26-án **Pap Zsuzsanna** munkatársunk adott elő *Praktikusan internettel* címmel. A két napos, 8 órás tanfolyamon nyugdíjas korosztályunk megismerkedhetett az internet adta lehetőségekkel az e-

ügyintézés terén. Foglalkoztak alapvető internetes kérdésekkel, de e-jegyfoglalással, e-bankolással, és további különböző kényelmi szolgáltatásokkal is. Március 26-27-én **Vitéz Veronika** tartotta *Közösen a közösségi (és egyéb web-) oldalakon* fantázianevű tanfolyamát, főként szintén a nyugdíjas korosztály számára. Itt különböző elektronikus adatbázisokkal, keresőkkel és információkeresési fortélyokkal, közösségi oldalakkal, az ezzel kapcsolatos adatvédelmi kérdésekkel, elektronikus vásárlással és egyéb e-ügyintézési, kényelmi funkciókkal ismerkedhettek meg a hallgatók.

Az ünnepi hét hamar eltelt. De bízunk abban, hogy ez alatt a rövid idő alatt is sikerült a programjainkon résztvevőkhöz még közelebb hoznunk az internet világát, s bátran használják majd az itt tanultakat, akár netes álláskeresésről, elektronikus ügyintézésről, vagy egyéb webes információk megtalálásáról van szó.

Vitéz Veronika (JAMK, Tatabánya)

Kezedben a könyvtár!

*A JAMKDroid-projekt
-A József Attila Megyei és Városi
Könyvtár androidos applikációja
okostelefonon és táblagépen-*

Könyvtárunk mindig igyekezett követni az információs társadalom trendjeit, s látjuk azt is, hogy a mobil eszközök napjaink lételemévé váltak. Az okostelefonok és táblagépek térhódításához nem kellettek évtizedek, mint a televízió vagy a rádió esetében. Az NRC online piackutatási vállalat 2012-es felmérése szerint Magyarországon az okostelefon-penetráció megközelíti a 40%-ot, azaz kb. 800 ezer- 1,5 millió ember rendelkezik okoskészülékkel. Ebből pedig heti 700 ezer fő az, aki mobil weboldalakat és appokat használ.

A trendkutatók 2013-ra már azt jósolják, hogy az elsődleges internetes platform mindenképpen a mobil lesz, s csak kiegészítésként jelenik meg a hagyományos asztali vagy a notebook számítógép.

Ezek a kutatási eredmények és saját tapasztalataink is azt mutatják, hogy mobil eszközünk szinte már az életünk része: reggel el sem indulunk nélküle, napi 24 órában velünk van, s ez alatt több szerepet is betölt. Az alapfunkciókon (telefonálás, sms stb.) túl, szolgálja a szórakozásunkat, a közösségi életünket, segít az információszerzésben, a munkavégzésben, vagy akár könyvtári ügyleteink bonyolításában. A megnövekedett képernyőméretnek köszönhetően pedig egyre élvezhetőbben teszi mindezt, melynek következménye, hogy annál inkább több időt töltünk el vele.

Mindennek ismeretében könyvtárunknak nem volt nehéz felismernie a tényt, hogy az első közt kell kihasználnunk a lehetőséget! Azaz, azokban a kommunikációs eszközökben rejlik potenciált, amelyek napról napra terjednek olvasóink körében is. Általuk olyan platformon is elérhetővé válunk, amely úgyszólván mindig felhasználóink keze ügyében van, nem beszélve a kényelemtől, amit ezzel számukra nyújtani tudunk.

A fentieket átgondolva a Komárom-Esztergom Megyei József Attila Megyei Könyvtár (2013-tól Tatabánya

Megyei Jogú Város József Attila Megyei és Városi Könyvtár) 2012-ben benyújtotta TÁMOP-3.2.4. A-11/1-2012-0053 Megyei Könyvtár az értő olvasásért című pályázatát, melyben vállalta honlapjának és katalógusának Android operációs rendszerre történő alkalmazását.

A két szakaszból álló fejlesztési folyamatot egy a könyvtárral szerződő „külsős” cég vállalta. A honlapunk optimalizációja 2012 decemberében, a TextLib integrált könyvtári rendszerünk kiterjesztése Android alapú kliensekre, vagyis az általunk csak katalógus-alkalmazásnak nevezett opció 2013 februárjában készült el.

Az utóbb említett interaktív mobilalkalmazásunkkal, melyben különböző olvasói tranzakciókat is végezhet a használó, gyakorlatilag elsőként jelentünk meg a könyvtárak körében.

Mindkét újításunk lényege, hogy az Android operációs rendszerrel működő mobil eszközökön, a nap bármely szakában, kényelmesen és gyorsan, interaktívan, felhasználóbarát felületen használhatók könyvtárunk szolgáltatásai.

A József Attila Megyei és Városi Könyvtár mobilra optimalizált honlapja a www.jamk.hu címen, a „JAMK ADI” nevű katalógus-alkalmazás pedig az androidos alkalmazások webáruházából, a Google Play-ből teljesen díjmentesen érhető el.

A JAMK kisebb képernyőre átalakított weboldalain a felhasználó megtalálhatja mindazon hasznos információkat, melyeket eddig megszokott „nagyképernyőn”. Tájékozódhat legfrissebb híreinkről, rendezvényeinkről, de bepillantást nyerhet újonnan beszerzett dokumentumaink sorába, a könyv- és további kulturális ajánlókba is.

A „JAMK ADI” ingyenes katalógus-alkalmazás letöltésének módja egyszerű. Első lépésben a **Google Play** webáruházat kell meglátogatnunk, ahol a „JAMK ADI” kereső kifejezést beírva megkapjuk a katalógus-appot, melyet máris telepíthetünk. Ha már fent van az applikáció a mobileszközünkön, a könyvtárunk logójával ellátott ikont választva tudjuk elindítani. Az alkalmazásban négy alapvető funkciót használhatunk: a „Keresés”-t, az „Olvasói adatok”-at, a „Beállítások”-at, illetve negyedikként információkat nyerhetünk a programról.

1. ábra Az alkalmazás menüpontjai

Célszerű az első használatkor a „Beállítások” menüben megadni adatainkat: a felhasználói név a könyvtári felhasználói azonosító, azaz az olvasójegy száma lesz, a jelszó pedig az olvasó születési dátuma (mely később megváltoztatható). Itt állíthatjuk be, hogy a kölcsönzési határidőkről a lejárat előtt, vagy tartozásunkról napi szinten, felugró ablakban figyelmeztetést küldjön az alkalmazás, illetve, hogy a keresés eredményeként hány találatot mutasson egy oldalon. A keresőszerver elérhetősége: opac.jamk.hu. Bejelölhetjük azt is, hogy csak WiFi kapcsolat esetén működjön az alkalmazás, azaz ne használja automatikusan a mobilinternetet, s csak akkor ellenőrizze az olvasói státuszt (pl.: határidők és késések frissítése), ha van WiFi kapcsolat. Mindezt elegendő egyszer, az első alkalommal megadnunk. Innentől fogva az „Olvasói adatok” menüben láthatjuk saját kölcsönzéseinket, előjegyzéseinket (amik lemondására is lehetőség van), vagy elvégezhetjük a szükséges határidő-hosszabbításokat.

Állományok				
Hol	Állomány	Érvényes	Kölcsönzés	Előjegyzés
József Attila Megyei Könyvtár	Állományba nem sorolt		-	1 példány
József Attila Megyei Könyvtár	Felnőtt	2014-01-09	4 példány	-
József Attila Megyei Könyvtár	Gyerek	2014-01-09	-	-
-	Összesen		4 példány	1 példány

Kölcsönzések				
Hol	Kiadva	Határidő/hosszabbítás	Késés	Dokumentum
József Attila Megyei Könyvtár	2013-02-13	2013-02-13	Elveszett	Rejtelmek
József Attila Megyei Könyvtár	2013-02-13	2013-02-27	13 Munkanap (10 Ft/Nap)	Szövegfeldolgozás XML alapokon
József Attila Megyei Könyvtár	2013-01-09	2013-01-12	Elveszett	A császár új elméje
József Attila Megyei Könyvtár	2013-01-09	2013-03-13	3 Munkanap (20 Ft/Nap)	Professzionális Ajax

Előjegyzések				
Hol	Előjegyzve	Érvényes	Elvihető	Dokumentum
József Attila Megyei Könyvtár	2013-03-19	2013-09-19	Lemondás	-

Tartozások				
Hol	Jogcím	Összeg	Keletkezett	Dokumentum
József Attila Megyei Könyvtár	EMAIL díj	50 Ft	2013-03-19	-
József				

2. ábra Olvasói állapot

A „Keresés” az olvasói adatok megadása nélkül is működik.

3. ábra Az alkalmazás keresési funkciói

Itt minden olyan keresési funkció elérhető, melyet elektronikus katalógusunkban már megszokhattok az olvasó. A megjelenő találatban láthatjuk a dokumentum kötet és példányadatait, s ha bejelentkeztünk, azaz a fent említett „Beállítások” menüben megadtuk adatainkat, akkor lehetőségünk van előjegyzésre is.

Dokumentumadatok				
Cím:	A szerelem tengere			
Alcím:	szerelemes regény			
Szerző:	Moretti, Melisa			
Szerz. közl.:	Melisa Moretti			
Kiadás:	[Budapest] : Anno Kiadó, 2001			
ETO jelzet:	894.511-312.5Nemere			
Cutter:	N 42			
ISBN:	963-375-198-5			
Oldalszám:	247 p.			
Katalógusok:	helyismeret			
UK azon.:	200202214			

Példányadatok					
Pld.	Könyvtár	Raktár	Rakt. jelzet	Left. szám	Info
1.	József Attila Megyei Könyvtár	H	N 42	408887	Nem kölcsönözhető
2.	József Attila Megyei Könyvtár	F	N 42	408888	Kölcsönözve 2013-04-13-ig

Összesítés	
József Attila Megyei Könyvtár:	1 kölcsönözhető, 1 kiadva (még senki nem jegyezte elő)

Előjegyzés

4. ábra Előjegyzés

Az „Információk a programról” menüpont alatt (elérhető itt: <http://opac.jamk.hu/android/about.htm>) tájékoztatjuk a felhasználókat **JAMKDroid-projektünk** előzményeiről és az alkalmazás használatáról.

Honlapunk kisebb képernyőre történő alkalmazásával és a **Textlib** jelenlegi weblapú felületének mobil eszközökre való kiterjesztésével célunk az volt, hogy olvasóink a mindig zsebükben lévő okostelefonjukkal vagy tabletjükkel bármikor, bárhol elérjenek minket és szolgáltatásainkat, tehát könyvtárunk tényleg minden időben a kezükben legyen.

Így maradunk hűek szlogenünkhöz is, hiszen mi mindig „NYITOTTAK VAGYUNK”.

Vitéz Veronika (JAMK, Tatabánya)

Felhasznált irodalom:

A kutatási eredmények és számadatok forrása az LAB Mobilhirdetési útmutató 2012,

2012. november 7.

http://iab.hu/mobil/IAB_Mobilhirdetesi_utmutato_2012.pdf

Letöltés ideje: 2013. 03. 03.

Március-áprilisi IT-hírek

Az iOS-ből van a legtöbb reklámbevétele

Az Android nem tud versenyezni az iOS-szel a mobilos hirdetések árbevételeit tekintve.

Forrás:

<http://techcorner.hu/macworld/a-z-ios-bol-van-a-legtobb-reklambevetel.html>

Dátum: 2013. 04. 20.

Az Android eredetileg fényképezőgépekhez készült

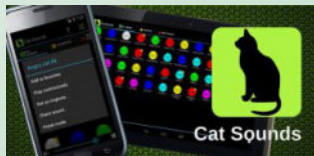
Az Android operációs rendszer fejlesztői eredetileg televíziókhoz csatlakoztatható okoskamerákhoz szánták programjukat, amellyel számítógépekhez lehetett volna

kötni a kamerát. A fejlesztést félúton eltérítették, amikor az okostelefonok hirtelen elkezdtek népszerűek lenni.

Forrás:

http://index.hu/tech/cellanaplo/2013/04/17/az_android_eredetileg_fenykepezogepekhez_keszult/

Dátum: 2013. 04. 17.

Tényleg meglepő: fordító alkalmazás ember és macska között

Az első pillanatban viccnek tűnik, pedig állítólag hosszas kísérletezések előzték meg az ember és a macskák között működő fordító alkalmazás bevezetését.

Forrás:

http://hvg.hu/tudomany/20130419_Tenyleg_meglepo_fordito_alkalmazas_ember

Dátum: 2013. 04. 19.

Nyomasztó fölényben itthon az Android

Az NRC kutatása szerint a hazai okostelefonok mindössze 4 százalékán fut iOS.

Forrás:

<http://www.bitport.hu/trendek/nyomaszto-foelenyben-itthon-az-android>

Dátum: 2013. 04. 04.

App! képzés: hogyan legyek iOS-fejlesztő?

A HWSW és az ITFactory ismét közös fejlesztői képzéssel jelentkezik. Idén tavasszal az Apple mobilos operációs rendszere kerül górcső alá, a 42 órás képzésen az iOS-szel ismerkedhetnek meg a hallgatók. Kezdők, más nyelveket ismerők és a mobilfejlesztés szomszédos területen tevékenykedőknek is ajánlott!

Forrás: <http://www.hwsz.hu/hirek/49906/app-kepzes-ios-okostelefon-tablet-alkalmazas-fejlesztas-tanfolyam-oktatas.html>

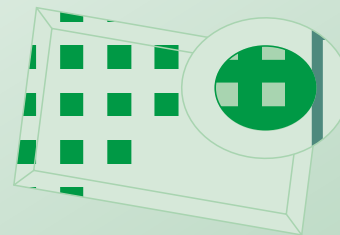
Dátum: 2013. 03. 05.

Tanfolyamok, pályázatok, friss információk

Rovatvezető: Vitéz Veronika

34/513-676 vitez.veronika@jamk.hu

Tanfolyamok

Segédkönyvtáros képzés - OKJ-s képzés

A Könyvtári Intézet (akkreditációs lajstromszám: AL-1919, felnőttképzési nyilvántartási szám: 01-0258-04) 2013 őszére meghirdeti segédkönyvtáros képzését (OKJ azonosító: 52 322 01).

A tanfolyam időpontja: 2013. szeptember 2 - 2014. június 15.

Jelentkezési határidő: 2013. június 30.

A képzés három modulból áll:

1. modul: A könyvtári rendszer működése
2. modul: Könyvtári gyűjteményszervezés és állományfeltárás
3. modul: Könyvtári olvasószolgálat és tájékoztatás

A könyvtáros asszisztens szakképesítéssel és a könyvtári asszisztens rész-szakképesítéssel már rendelkezők várhatóan a képzési program egyes részeinek teljesítése alól felmentést kaphatnak.

A tanfolyam időtartama: 450 óra, 2 félév. (A képzési idő a modulokhoz kapcsolódóan 20 + 40 + 40 óra könyvtári gyakorlatot tartalmaz.)

A tanfolyam helyszíne: Könyvtári Intézet 1827 Budapest, Budavári Palota F. ép. 539/A terem, 645. terem

Részvételi díj: 150.000,- Ft.

A képzés díja nem tartalmazza a vizsgadíjat.

A jelentkezéshez szükséges egyéb feltételek: érettségi bizonyítvány

A tanfolyam oktatói: Bánkeszi Lajosné, Bartók Györgyi, Bartos Éva, Elbe István, Érdi Marianne, Fehér Miklós, Hangodi Ágnes, Haralyi Krisztina, Kopcsay Ágnes, Kőszegi Ágnes, Lengyel Monika, Lengyel Zoltánné, Murányi Lajos, Payer Barbara, Péterfi Rita, Rácz Ágnes, Rigó Tamás, Sándor Tibor, Téchy Tünde, Tokaji Nagy Erzsébet, Tóth Andrea, Tóth Máté, Tóth Viktória,

Törökné Jordán Katalin, Vidra Szabó Ferenc, Villám Judit
További információk: Tóth Andrea, 06-1-2243-820, e-mail: tothandi@oszk.hu

<http://ki.oszk.hu/content/seg-dk-nyvt-ros-k-pz-s-okj-s-k-pz-s>

Friss információk

A Magyar Könyvtárosok VII. Világtalálkozója

A világtalálkozó helyszíne és időpontja: Budapest, 2013. május 28-29.

A világtalálkozó fővédnöke: Dr. Kövér László, az Országgyűlés elnöke

A világtalálkozó rendezői: az Országos Széchényi Könyvtár, a Könyvtári Intézet, az Országgyűlési Könyvtár

A konferencia címe: Határtalan együttműködés – stratégia, integráció, megújulás

Közlemény a Magyar Könyvtárosok VII. Világtalálkozójának megrendezéséről

A világtalálkozó célkitűzése:

A Magyar Könyvtárosok VII. Világtalálkozója – felelős szakmai műhelyként – tekintse át az együttműködés kulcsterületeit és eddigi tapasztalatait, ezekre építve dolgozzon ki és fogadjon el a 2014-2020 közötti időszakra egy olyan szakmai koncepciót, mely kijelöli a további együttműködés vállalható tartalmát, szintjeit, kereteit és formáit, egységbe foglalva a Kárpát-medencei és a nyugati szórvány lehetőségeit a közös szellemi örökség megőrzése és szétszórása érdekében.

Forrás: <http://ki.oszk.hu/content/magyar-k-nyvt-rosok-vii-vil-gtal-lkoz-jaellatasaboz>

RENDEZVÉNYEK

Rovatvezető: dr. Horváth Géza
34/513-677 dr.horvath.geza@jamk.hu

K_eMLIB

József Attila Megyei és Városi Könyvtár Tatabánya

Lelikné Ombódi Orsolya

1942-ben született Budapesten. Földrajz-testnevelés szakos tanárként dolgozott Tatabányán. 1997-ben ment nyugdíjba, azóta tagja a tatabányai **Bányász Képzőművész Körnek**, a tatabányai **Eszperantista Képzőművészek Körének**, a **Honvéd Kulturális Egyesület Képzőművészeti Tagozatának**, az **Országos Képző- és Iparművészeti Társaságnak**.

Rendszeres résztvevője alkotótáboroknak, festőversenyeknek, a **Kistérségi Művészeti Fesztiválnak**. 1999-től kezdve 9 önálló kiállítása volt. Természetelvű festő. Főleg akrillal, olajjal, akvarelllel, pasztellel dolgozik. Vannak művei magán- és közgyűjteményekben. Mesterei: **Krajcsirovits Henrik, Papp Albert, Szunyogh András, Duschaneck János és Rochlitz György**.

Díjai:

- 2004.: **Velencei-Tavi Festőverseny**: különdíj
- 2005.: **Velencei-Tavi Festőverseny**: legszebb akvarell díj
- 2005.: **Országos Képző- és Iparművészeti Társaság**: különdíj
- 2009.: **Radnóti Emlékév** festészeti díja

2013. május 11. 17.30

Előadó: **Wolf László** gyógytestnevelő,
karateoktató

Előadás címe: **Hagyományaink és örökségünk a mozgáskultúrában**
(Távol- keleti mozgáskultúrák)

2013. május 27. 17 óra

Előadó: **Juhász Márton**
barlangtani referens

Előadás címe: **A Vértés és Gerecse természeti kincsei barlangász szemmel**

Helyszín: József Attila Megyei és Városi Könyvtár,
2800 Tatabánya, V. Fő tér 2.

Rovatvezető: Feketsné Kisvarga Anita

34/513-677 feketsne.anita@jamk.hu

Móricz Zsigmond Városi Könyvtár Tata

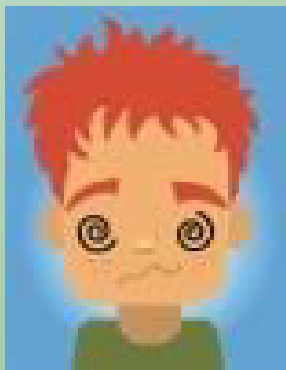
Kamasz-panasz

2013. május 4-én, szombaton,
10 órakor

dr. Kigyós Éva
pszichológus

Vélt és valós generációs ellentétek
címmel tart előadást

a **Móricz Zsigmond Városi Könyvtár**
olvasótermében.

KÖNYVES

SZERDA

a **Móricz Zsigmond Városi Könyvtár**
olvasótermében.

Vendégünk:

dr. Kelevéz Ágnes

irodalomtörténész

előadása **Babits Mihályról**

2013. május **8**-án, szerdán,

17 órakor.

A belépés díjtalan, mindenkit szeretettel
várunk!

Helischer József Városi Könyvtár Esztergom

M E G H Í V Ó

A Helischer József Városi Könyvtár és
a Muravidék Baráti Kör Kulturális Egyesület
szeretettel meghívja Önt és
kedves hozzátartozóit, barátait

2013. április 29-én (hétfőn) 17 órára
a Helischer József Városi Könyvtárba
2500 Esztergom, Bánomi út 8., tel.: 00-36-33-523 170

Vércse Miklós *Párkány képeslapjai* 1895–2005

című, kétnyelvű városismertető
könyvének bemutatójára

Köszöntőt mond Várady Eszter igazgató

A kötetet bemutatja és a szerzővel beszélget
Horváth Gáborné dr. ny. főiskolai tanár

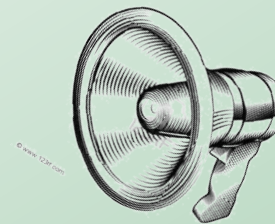

MURAVIDEK
BARÁTI KÖR
KULTURÁLIS
EGYESÜLET

Tovább folytatódik **dr. Reisinger János**
irodalomtörténész és **Vigh Ágnes**
előadássorozata
„Az együtt érző Isten-Jézus Krisztus örömei,
fájdalmai „ címmel

Május 9. (csütörtök), 17 óra
Mikor haragudott Jézus?

Május 23. (csütörtök), 17 óra
Miért sírt Jézus?

Rovatvezető: dr. Horváth Géza
34/513-677 dr.horvath.geza@jamk.hu

KEMLIB

2013. MÁRCIUS

KOMÁROM-ESZTERGOM MEGYE

1. SÁRAINÉ Illés Edina: Új emlékmű a Vértesben. Ill. = Nimród, 3. sz. p. 18.

- Vérteskozma, 2013.01.22. A Vértesi Erdő Zrt. emlékművet avatott a II. világháború helyi eseményeinek tiszteletére.

DOROG

2. RAB László: Tojás az őskövületből. Gipszkirstályok: Papp Béla volt dorogi bányászé Magyarország leggazdagabb ásványgyűjteménye. Ill. = Népszabadság, márc. 5. p. 20.

- Papp Béla, volt bányász gazdag ásványkincs gyűjteménnyel rendelkezik.

ESZTERGOM

3. ESZTERGOM. Kivonult a Fidesz-frakció = Népszabadság, márc. 1. p. 2.

- Esztergomi képviselő-testület, sikertelen költségvetési tárgyalás, Tétényi Éva polgármester és Meggyes Tamás vitája.

4. EGYEDÜL maradt Erdő Péter = Magyar Nemzet, márc. 5. p. 8.

- Egyháztörténeti áttekintés: magyar bíborosok a pápaválasztásokon a 13. század közepétől. Paskai László korára való tekintettel nem utazik Rómába.

5. RÓNAY Tamás: Magyar pápa ül Szent Péter trónjára? Erdő Pétert rendre a legesélyesebb jelöltek emlegetik. Az államtitkári pozícióra is alkalmas lenne. Ill. = Népszava, márc. 6. p. 12.

- Pápaválasztás. Erdő Péter bíboros a jelöltek között van.

6. TÓTH Kata: Büdzsé nélkül konszolidálják Esztergomot? = Napi Gazdaság, márc. 19. p. 2.

- Tétényi Éva, a város polgármestere nem fogadta el a költségvetést, mert hiányoztak belőle a jogszabályokban előírt feladatok.

7. K. Sz. A.: Óriásdugó lesz Esztergom felé. Vasútfelújítás. Jövő nyárig, állandósulhatnak az

autósorok a 10-es főúton. Ill. = Népszabadság, márc. 28. p. 14.

- 2013. április-június között folytatódik a vasúti fejlesztés Budapest és Esztergom között.

KOMÁROM

8. LEGÁT Tibor: Állomásról állomásra XLV. Mi a magyar? Komárom. Ill. = Magyar Narancs, márc. 7. p. 27-28.

- A komáromi vasútállomás történetéről.

OROSZLÁNY

9. TRENCSENYI Zoltán, Szabó Barnabás: Szerencse fel! Ill. = Népszabadság, márc. 9. p. 6-7.

- Márkushegyi Bányaüzem, Vértesi Erőmű Zrt., a bányaüzem bezárása 2014-ben várható.

10. Velkei András: A bányának mennie kell! Ill. = Magyar Nemzet, márc. 25. p. 5.

- A Márkushegyi Bányaüzem és a Vértesi Erőmű helyzete a 2014-ig tartó támogatási rendszer keretében. A mindennapi munkáról szóló riport áttekintés.

11. KÖNYVES farsang. Ill. = Könyvtári Levelező/Lap, 2. sz. p. 18-19.

- Beszámoló az oroszlányi Gárdonyi Géza Városi Könyvtár könyves farsangi multságáról (időpont nélkül).

12. TAKÁCS Tímea: A török kor írója. Ill. = Könyvtári Levelező/Lap, 2. sz., p. 20.

- Beszámoló az oroszlányi Gárdonyi Géza Városi Könyvtár Így írnak Ők... című rendezvénysorozat újabb előadásáról. A vendég ezúttal Nemes János volt.

13. KÖNYVADOMÁNYOK Oroszlánynak. Ill. = Könyvtári Levelező/Lap, 2. sz. p. 20.

- A Rákóczi Szövetség könyvadománnyal támogatta az oroszlányi Gárdonyi Géza Városi Könyvtárat és a Rákóczi Szövetség Oroszlányi Szervezetét.

TATA

14. KISS Kornélia, R. A konfliktus is téma lehet. A Néprijzi Múzeum 2013-as tárlatai a jelenhez is kapcsolódnak. Ill. = Magyar Nemzet, márc. 6. p. 14.

- Kemecsi Lajos tatai származású néprajzkutató az általa vezetett Néprajzi Múzeum 2013. évi programjairól, terveiről.

15. GOLDSCHMIDT Éva: A szívből kapott ajándék. Barnabással hangolódunk az ünnepre. Ill. = Könyvtári Levelező/Lap 2. sz. p. 13.

- 2012. december 3-án Telegdi Ágnes írónővel találkozhattak az érdeklődők a tatai Móricz Zsigmond Városi Könyvtárban. Beszámoló.

16. GOLDSCHMIDT Éva: Meseország. Ill. = Könyvtári Levelező/Lap 2. sz., p. 14.

- Beszámoló a tatai Móricz Zsigmond Városi Könyvtár TÁMOP-támogatásból megvalósuló Meseország című projektjéről.

17. PETROZSÉNYI Eszter: Terjed a dal, teljesedik. Ill. = Könyvtári Levelező/Lap, 2. sz. p. 15.

- Beszámoló a tatai Móricz Zsigmond Városi Könyvtár Egy csészényi hang című rendezvénysorozatának január 16-i előadásáról.

18. PETROZSÉNYI Eszter: Ellopott gyerekkor = Könyvtári Levelező/Lap, 2. sz. p. 15.

- Beszámoló a tatai Móricz Zsigmond Városi Könyvtár Kamasz panasz című rendezvénysorozatának 2013. január 19-i programjáról.

19. PETROZSÉNYI Eszter: A könyves szerda vendége Varga Zoltán geológus volt. Ill. = Könyvtári levelező/Lap, 2. sz. p. 16.

- A tatai Móricz Zsigmond Városi Könyvtár vendége volt Varga Zoltán geológus, a Móricz János Kulturális Egyesület vezetője 2013. február 6-án.

TATABÁNYA

20. TÓTH Gyula: A megyei-járási könyvtári hálózatok kialakítása. 1. rész = Könyvtári Figyelő, 2. sz. p. 217-239.

- Tanulmány a könyvtári hálózat kiépítéséről helyismereti vonatkozással: a Tatabányán működő megyei könyvtár is említésre kerül.

21. TÓTH Gyula: A megyei-járási könyvtári hálózatok kialakítása. 2. rész = Könyvtári Figyelő, 3. sz. p. 437-461.

- Tanulmány a könyvtári hálózat kiépítéséről helyismereti vonatkozással: a Tatabányán működő megyei könyvtár is említésre kerül.

22. CSERI Péter: Tatabánya. Az állam helyett a lakókat citálják a bíróság elé. A kertvárosi lakótelepen élők

hajtanák be az 5,1 millió forint ki nem fizetett költségvetési támogatást. Ill. = Népszabadság, márc. 11. p. 6.

- Lengyel Péter, a Kékes Kft. műszaki vezetője, Erős Árpád, az Europlast Team Kft. ügyvezetője, Eucalipso Bt., Jáger Gergely projektkoordinátor, fűtőkorszerűsítés, állami támogatás nem érkezett meg.

2013. ÁPRILIS

ESZTERGOM

1. ESZTERGOMI számla. = HVG, ápr. 6. p. 69., 71.

- Bezárt az Aqua Sziget élményszálló, miután az esztergomi önkormányzat nem utalta át a karbantartási és felújítási költségek fedezetét.

2. TÉTÉNYINEK alá kell írnia a költségvetést = Népszabadság, ápr. 20. p. 2.

- Tétényi Éva polgármester, költségvetés aláírása, Komárom-Esztergom megyei Kormányhivatal döntése

KOMÁROM

3. KÉSMÁRKY István: Ki volt az „Arany ember” és a „Tengerszemű hölgy”? Ill. = Honismeret, 2. sz. p. 33-35.

- Jókai „Arany ember” című regényének főhősét két személyből "gyúrta" össze. A révkomáromi Domonkos család ismert tagja mellett a görög eredetű bécsi kereskedő Sina Simon is modellje volt. A „Tengerszemű hölgy” egyik modellje a révkomáromi Domonkos Teréz volt.

TATA

4. VISSZAFOGADÓ ünnepség. Ill. [Hír] = Magyar Nemzet, ápr. 12. p. 2.

- Az Afganisztánból hazatért Tartományi Újjáépítési Csoport 13. váltását köszöntötte hazatértük alkalmából Benkő Tibor vezérkari főnök.

KEMLIB a TékaTéma online utóda
Felelős szerkesztő Vitéz Veronika
Rovatvezetők: Erősné Suller Ildikó, Feketsné Kisvarga Anita,
dr. Horváth Géza, Kissné Anda Klára, Sutáné Csulik Andrea, Vitéz Veronika
Design, műszaki szerkesztés: Vitéz Veronika, Török Csaba

Kiadja a József Attila Megyei Könyvtár,
Tatabánya, Fő tér 2.
Felelős kiadó dr. Voit Pál igazgató
ISSN 2062-5782